

KPMG d.o.o. Beograd

Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.co.yu
Internet: www.kpmg.co.yu

Agencija za privredne registre
BD 7113
Matični broj 17148656
Račun 265-1100310000190-61
Raiffeisen banka a.d. Beograd
PIB 100058593

AKCIONARIMA

ČAČANSKA BANKA A.D. ČAČAK

Mišljenje o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Čačanska banka a.d., Čačak (u daljem tekstu: Banka) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2008. godine i bilansa uspeha, bilansa tokova gotovine i izveštaja o promenama na kapitalu Banke za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregleda osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006), Zakonom o bankama („Službeni glasnik RS“ 107/2005) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, implementaciju i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale bilo zbog pronevere ili grešaka u radu, odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i vršenje računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006), Međunarodnim standardima revizije izdatih od strane Međunarodnog saveza računovođa i Odlukom o spoljnoj reviziji banaka. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabir procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima nastalih bilo zbog pronevere ili grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja Banke sa ciljem projektovanja revizorskih procedura koje odgovaraju okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola primenjenih u Banci. Revizija takode obuhvata ocenu da li su računovodstvena načela i značajna procenjivanja koja je primenilo rukovodstvo odgovarajuća, kao i opštu ocenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije („Službeni glasnik RS“ 46/2006), Zakonom o bankama („Službeni glasnik RS“ 107/2005) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Beograd, 5. mart 2009. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Stana Jovanović

Stana Jovanović
Ovlašćeni revizor

ČAČANSKA BANKA A.D. ČAČAK

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

31. decembar 2008. godine

Čačak, februar 2009. godine

Поштомарка Банка																						
0	7	6	0	1	0	9	3	0	6	5	1	2	1	1	0	0	8	9	5	8	0	9
Матични број							Шифра делатности					ПИБ										
Копуљева Народна банка Србије																						
Брста пошта																						
Назив:		"ЧАЧАНСКА БАНКА" а.д.																				
Седиште:		ЧАЧАК																				

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 1. Јануара до 31. децембра 2008. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Износ текуће године	Износ претходно године
3	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
70	Приходи од камата	2 0 1	4	1.838.343	1.058.098
69	Расходи камата	2 0 2	6	790.834	217.617
	Добитак по основу камата (201-202)	2 0 3		1.047.509	840.481
	Губитак по основу камата (202-201)	2 0 4		0	0
71	Приходи од накнада и провизија	2 0 5	5	272.912	314.025
61	Расходи накнада и провизија	2 0 6	7	89.562	20.388
	Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	2 0 7		433.360	293.639
	Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	2 0 8		0	0
720-720	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2 0 9		0	8.423
625-720	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	2 1 0		1.788	0
721-621	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	2 1 1		0	0
621-721	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	2 1 2		0	0
722-622	Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	2 1 3		0	0
622-722	Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	2 1 4		0	0
723-623	Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	2 1 5		0	0
623-723	Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	2 1 6		0	0
724-624	Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	2 1 7		0	0
624-724	Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	2 1 8		0	0
73	Нето приходи од курсних разлика	2 1 9		0	0
68	Нето расходи од курсних разлика	2 2 0		500.154	4.871
765	Приходи од дивиденди и учешћа	2 2 1		7.070	760
74, 76 осим 763 и 769	Остали пословни приходи	2 2 2		3.382	1.933
75-65	Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2 2 3		0	
65-75	Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	2 2 4	8	199.848	26.435
63	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2 2 5	10	363.103	287.338
642	Трошкови амортизације	2 2 6	11	84.501	47.868
64 осим 642, 68 (осим 683)	Оперативни и остали пословни расходи	2 2 7	12	498.673	378.964
77	Приходи од промене вредности имовине и обавеза	2 2 8	13	1.303.802	417.699
67	Расходи од промене вредности имовине и обавеза	2 2 9	14	352.961	105.140
	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (203-204+207-208+209-210+211-212+213-214+215-216+217-218+219-220+221+222+223-224-225+226-227)	2 3 9		258.374	412.216

	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (204-203+208-207+210-209+212-211+214-213+216-215+ 218-217+220-219-221-222+224-223+225+227-226)	2	3	1		0	0
769-669	НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	2	3	2		0	
669-769	НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	2	3	3		0	
	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА 230-231+232-233)	2	3	4		268.374	412.216
	РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА – ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (231-230+233-232)	2	3	5		0	0
650	Порез на добит	2	3	6	15	15.517	21.743
861	Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	2	3	7	22 6	3.084	
860	Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	2	3	8		0	1.491
	ДОБИТАК (234-235-236+237-238)	2	3	9		255.941	388.982
	ГУБИТАК (235-234-+236+238-237)	2	4	0		0	0
	Зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	1			
	Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	2	30 в	2	3
	Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	2	4	3			

У Чачку,
28.02.2009.

Лице одговорно за састављање финансијског
извештаја

 УРОШ ЧУЧУР
 ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК БАНКЕ
 АДВОКАТСКО ДРУШТВО

0 7 6 0 1 0 9 3										0 6 5 1 2 1					1 0 0 8 9 5 8 0 9					
Магични број										Шифра делатности					ПИБ					
Посуљача Народна банка Србије																				
1 2 3			10 20 21 22 23 24 25 26																	
Врста посла																				
Назив:			"ЧАЧАНСКА БАНКА" а.д.																	
Седиште:			ЧАЧАК																	

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2008. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3	4	5	6
	АКТИВА				
00,05,07	Готовина и готовински еквиваленти	0 0 1	16	2.346.636	1.813.351
01,08	Опозиви депозити и кредити	0 0 2	17	2.198.462	3.554.501
02,08	Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	0 0 3	18	150.585	91.623
10,11,20,21	Дати кредити и депозити	0 0 4	19	11.965.565	7.230.187
12 (осим 128), 22	Хартије од вредности (без сопствених акција)	0 0 5	20	228.554	404.541
13,23	Удели (учешћа)	0 0 6		10.336	5.359
16,26	Остали пласмани	0 0 7		34.011	41.136
33	Нематеријална улагања	0 0 8		0	0
34,35	Основна средства и инвестиционе некретности	0 0 9	21	774.400	798.795
36	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	0 1 0		0	0
37	Одложена пороска средства	0 1 1	22 а	11.545	11.461
03,09,19,29,30, 38	Остала средства	0 1 2	23	61.604	51.253
842	Губитак изнад износа капитала	0 1 3		0	0
	УКУПНА АКТИВА (од 001 до 013)	0 1 4		17.784.698	14.002.207

- наставка на следећој страни -

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Број напомене	Износ текуће године	Износ претходне године
1	2	3	4	5	6
	ПАСИВА				
400,500	Трансакциони депозити	1 0 1	24	2.396.451	3.133.540
401,402,403,404, 405,501,502,503, 504,505	Остали депозити	1 0 2	25	7.514.379	6.225.324
406,407,408,409, 506,507,508,509	Примљени кредити	1 0 3	26	1.874.800	360.140
41,51	Обавезе по основу хартија од вредности	1 0 4		0	0
42,52	Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	1 0 5	27	39.876	40.739
од 450 до 454	Резервисања	1 0 6	28	21.967	30.068
456,457	Обавезе за порезе	1 0 7		4.377	2.965
434,455	Обавезе из добитка	1 0 8		0	4.138
46	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	1 0 9		0	0
47	Одложене пореске обавезе	1 1 0		0	0
43 (осим 434),44,48,49,53, 58,59	Остале обавезе	1 1 1	29	2.056.977	585.364
	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	1 1 2		13.908.827	10.382.278
80 (осим 803), минус 126	КАПИТАЛ Капитал	1 1 3		2.188.020	2.188.020
81	Резерве из добити	1 1 4		1.114.693	723.824
82 (осим 823)	Ревалоризационе резерве	1 1 5		314.963	317.216
823	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	1 1 6		0	0
83	Добитак	1 1 7		258.195	390.868
84 (осим 842)	Губитак до нивоа капитала	1 1 8		0	0
	УКУПАН КАПИТАЛ (од 113 до 115 +117-116-118)	1 1 9		3.875.871	3.619.929
	УКУПНО ПАСИВА (112+119)	1 2 0		17.784.698	14.002.207
	ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 122 до 126)	1 2 1		11.243.047	8.641.955
90, односно 95	Послови у име и за рачун трећих лица	1 2 2	31	322.434	164.181
91 (осим 911 и 916), односно 96 (осим 961 и 966)	Преузете будуће обавезе	1 2 3	32	7.404.031	5.496.885
911,916,932, односно 961,966,982	Примљена јемства за обавезе	1 2 4	33	1.015.556	1.782.497
92, односно 97	Деривати	1 2 5		0	0
93 (осим 932), односно 98 (осим 982)	Друге ванбилансне позиције	1 2 6	34	2.501.026	1.198.392

У Чачку,
28.02.2009.god.

Лице одговорно за састављање финансијског
извештаја

Законски заступник банке

[Својеручни потписи]

Попуњена Банка																										
0	7	6	0	1	0	9	3	0	6	5	1	2	1	1	0	0	0	9	5	8	0	9				
Матични број						Шифра делатности						ПИБ														
Попуњена Народна банка Србије																										
																			19	20	21	22	23	24	25	26
Врста кодела																										
Назив:		"ЧАЧАНСКА БАНКА" а.д.																								
Седиште:		ЧАЧАК																								

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01.2008. до 31.12.2008. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I Приливи готовине из пословних активности (од 302 до 305)	3 0 1	2.153.889	202.323
1. Приливи од камата	3 0 2	1.604.137	967.699
2. Приливи од накнада	3 0 3	546.518	293.363
3. Приливи по основу осталих пословних прихода	3 0 4	1.244	503
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	3 0 5	1.990	760
II Одливи готовине из пословних активности (од 307 до 311)	3 0 6	6.577.427	876.509
5. Одливи по основу камата	3 0 7	675.914	188.166
6. Одливи по основу накнада	3 0 8	41.113	20.491
7. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	3 0 9	383.104	287.264
8. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	3 1 0	71.721	62.744
9. Одлив по основу других трошкова пословања	3 1 1	405.575	317.855
III Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (301 минус 306)	3 1 2	576.462	385.816
IV Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (306 минус 301)	3 1 3	0	0
V Смањење пласмана и повећање узетих депозита (од 315 до 317)	3 1 4	168.679	6.315.471
10. Смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	3 1 5		
11. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	3 1 6	168.679	
12. Повећање депозита од банака и комитената	3 1 7		6.315.471
VI Повећање пласмана и смањење узетих депозита (од 319 до 321)	3 1 8	2.810.631	5.819.290
13. Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	3 1 9	2.801.310	5.473.799
14. Повећање хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	3 2 0		345.491
15. Смањење депозита од банака и комитената	3 2 1	9.321	
VII Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (312 минус 313 плус 314 минус 318)	3 2 2	0	881.997
VIII Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (313 плус 318 минус 312 минус 314)	3 2 3	2.055.490	0
16. Плаћени порез на добит	3 2 4	32.693	27.371
17. Исплаћене дивиденде	3 2 5		
IX Нето прилив готовине из пословних активности (322 минус 323 минус 324 минус 325)	3 2 6	0	854.626
X Нето одлив готовине из пословних активности (323 минус 322 плус 324 плус 325)	3 2 7	2.098.183	0

-наставак на следећој страни-

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I Приливи готовине из активности инвестирања (од 329 до 333)	3 2 8	42.284	5.314
1. Приливи од дугорочних улагања у хартије од вредности	3 2 9		745
2. Приливи од продаје удела (учешћа)	3 3 0		
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	3 3 1	42.284	4.569
4. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	3 3 2		
5. Остали приливи из активности инвестирања	3 3 3		
II Одливи готовине из активности инвестирања (од 335 до 339)	3 3 4	114.958	167.543
6. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	3 3 5		
7. Одливи за куповину удела (учешћа)	3 3 6		
8. Одливи за куповину нематеријалних улагања и основних средстава	3 3 7	114.958	167.543
9. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	3 3 8		
10. Остали одливи из активности инвестирања	3 3 9		
III Нето прилив готовине из активности инвестирања (328 минус 334)	3 4 0	0	0
IV Нето одлив готовине из активности инвестирања (334 минус 328)	3 4 1	72.674	162.229
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I Приливи готовине из активности финансирања (од 343 до 348)	3 4 2	2.675.129	576.320
1. Приливи по основу увећања капитала	3 4 3		
2. Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	3 4 4	1.199.875	548.918
3. Нето приливи готовине по основу узетих кредита	3 4 5	1.474.685	
4. Нето приливи по основу хартија од вредности	3 4 6	569	27.402
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	3 4 7		
6. Остали приливи из активности финансирања	3 4 8		
II Одливи готовине из активности финансирања (од 350 до 354)	3 4 9	0	56.271
7. Одливи по основу откупа сопствених акција	3 5 0		
8. Нето одливи готовине по основу субординираних обавеза	3 5 1		
9. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	3 5 2		56.271
10. Нето одливи по основу хартија од вредности	3 5 3		
11. Остали одливи из активности финансирања	3 5 4		
III Нето прилив готовине из активности финансирања (342 минус 349)	3 5 5	2.675.129	520.049
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (349 минус 342)	3 5 6	0	0
Г. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 плус 314 плус 328 плус 342)	3 5 7	5.039.981	8.159.430
Д. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (306 плус 318 плус 324 плус 325 плус 334 плус 349)	3 5 8	4.535.709	6.946.984
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (357 минус 358)	3 5 9	504.272	1.212.446
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (358 минус 357)	3 6 0	0	0
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____) (361, кол. 3 = 001, кол. 6)	3 6 1	1.813.351	635.043
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3 6 2	101.033	31.074
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	3 6 3	72.020	65.212
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) (359 минус 360 плус 361 плус 362 минус 363) (364 кол. 3 = 001, кол. 5 и 364, кол. 4 = 001, кол. 6) (364, кол. 4 = 361, кол. 3)	3 6 4	2.346.636	1.813.351

У Чачку,
Дана 28.02.2009. год.

Лице одговорно за састављање финансијског
извештаја

[Својеручни потпис]

Законски заступник банке

[Својеручни потпис]

Голубава банка																			
0	7	6	0	1	0	9	3	Шифра делатности			1	0	0	8	9	5	8	0	9
Матични број								ПИБ											
Полубава Народна банка Србије																			
1	2	3																	
Врста посла			19	20	21	22	23	24	25	26									
Назив : "ЧАЧАНСКА БАНКА" а.д.																			
Седиште :																			
ЧАЧАК																			

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
у периоду од 31.12.2007. до 31.12.2008. године

(у хиљадама динара)

Ред. бр.	ОПИС	401	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		Акцијски капитал (рн 800)	Остали капитал (рн 801)	Уписани, а неуплаћени акцијски капитал (рн 803)	Емисиона премија (рн 802)	Резерве из добити и остале резерве (група рачуна 81)	Резерви за резерве (група рачуна 82, осим рн 823)	Добитак (група рачуна 83)	Губитак до вписане капитала (рн 840, 841)	Сопствене акције (рн 128)	Нерасп. губици по осн. ХОВ рас. за продају (рн 823)	Укупно (кол. 2+3+4+5+6+7+8-9-10-11)	Губитак изнад износа капитала (рн 842)	
1	Стање на дан 1. Јануара претходне године 2007.	1.335.900	414	427	401	446.173	319.103	277.661	432	509	516	3.230.947	544	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години – повећање		415	428	441	467		460	493	508	519	0	533	
3	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години – смањење		416	429	442	468		461	494	507	520	0	534	
4	Корисноће почетно стање на дан 1. Јануара претходне године 2007. (редни број 1+2-3)	1.335.900	417	430	443	446.173	319.103	277.661	435	508	521	3.230.947	544	
5	Укупна повећања у претходној години		418	431	444	277.651		380.868	436	509	522	668.520	545	
6	Укупна смањења у претходној години		419	432	445		1.887	277.661	437	510	523	278.538	546	
7	Стање на дан 31. децембра претходне године 2007. (редни број 4+5-6)	1.335.900	420	433	446	723.824	317.216	390.869	438	511	524	3.619.929	550	
8	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години – повећање		421	434	447			486	474	512	525	0	551	
9	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години – смањење		422	435	448		474	497	500	513	526	0	552	
10	Корисноће почетно стање на дан 1. Јануара текуће године 2008. (редни број 7+8-9)	1.335.900	423	436	449	723.824	317.216	390.869	439	514	527	3.619.929	553	
11	Укупна повећања у текућој години		424	437	450	380.868	476	258.195	480	515	528	649.064	554	
12	Укупна смањења у текућој години		425	438	451		2.253	390.869	481	516	529	303.122	555	
13	Стање на дан 31. децембра текуће године 2008. (редни број 10+11-12)	1.335.900	426	439	452	1.114.693	314.963	649.064	482	517	530	3.875.871	559	

У Чачку

Дана 28.02.2009. године

Подноносиоци за састављање финансијског извештаја

Марија Јанковић
Директор

Директор

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

1.1. Osnivanje

Čačanska banka posluje neprekidno od 1. jula 1956. godine, od kada je u toku svog rada i razvoja više puta menjala naziv i organizacioni oblik. U sklopu promena u organizaciji jugoslovenskog bankarstva 1990. godine, Banka je organizovana kao deoničarsko društvo. Na osnovu Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama i rešenja Narodne banke Jugoslavije o izdavanju dozvole za osnivanje Beogradske banke Čačanske banke d.d. Čačak, Banka je registrovana kod Okružnog Privrednog suda u Kraljevu 28. decembra 1990. godine. Na sednici Skupštine Banke od 13. juna 1995. godine usvojen je Statut Beogradske banke Čačanske banke akcionarskog društva i time izvršeno usaglašavanje akata Beogradske banke Čačanske banke d.d. Čačak sa odredbama Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama. U skladu sa ovim Statutom Beogradska banka Čačanska banka a.d. Čačak postaje pravno lice sa pravima i obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom i Ugovorom o osnivanju.

U 1999. godini i do kraja oktobra 2000. godine Banka je poslovala kao filijala Beogradske banke a.d. Beograd nakon pripajanja, sprovedenog na osnovu rešenja Privrednog suda u Beogradu od 8. aprila 1999. godine. Na osnovu sudskih rešenja od 2. novembra 2000. godine, usled ništavosti upisa, došlo je do brisanja, po službenoj dužnosti, statusne promene pripajanja Beogradskoj banci a.d. Beograd. Od 23. jula 2001. godine Banka posluje pod imenom "Čačanska banka" a.d. Čačak (u daljem tekstu "Banka").

Banka je registrovana u Registru privrednih subjekata Republike Srbije pod brojem BD 54244 dana 13. septembra 2005. godine.

1.2. Poslovanje

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i posluje u skladu sa Zakonom o bankama.

Na dan 31. decembra 2008. godine, Banka u svom sastavu ima pored filijale u Čačku i 14 filijala lociranih u Jagodini, Gornjem Milanovcu, Beogradu (2 filijale), Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Arandelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Novom Sadu i Požarevcu kao i 13 ekspozitura u Paraćinu, Požegi, Topoli, Ivanjici, Guči, Lučanima, Vrnjačkoj Banji, Leskovcu i Staroj Pazovi i u Čačku (4 ekspoziture).

Banka je na dan 31. decembra 2008. godine imala 397, a na dan 31. decembra 2007. godine 355 zaposlenih.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100895809.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE RAČUNOVODSTVENIH IZVEŠTAJA

Banka je u toku 2008. godine vodila poslovne knjige u skladu sa zakonskim propisima važećim u Republici Srbiji, propisima Narodne banke Srbije i standardima i interpretacijama odobrenim od Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji nose naziv Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja. Ovi standardi i interpretacije su prethodno imali naziv Međunarodni računovodstveni standardi.

Banka je u skladu sa Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 98/07 od 30. oktobra 2007. godine) 01. jula 2008. godine izvršila preknjižavanje prometa sa trocifrenih računa iz Kontnog okvira za banke i druge finansijske organizacije na račune iz Kontnog okvira za banke. Nakon toga Banka sve poslovne promene evidentira na računima otvorenim u skladu sa Kontnim okvirom za banke.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. *Prihodi i rashodi po osnovu kamate*

Prihodi od kamata i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha za sve instrumente koji nose kamatu, a na bazi obračunatih kamata primenom metode efektivne kamatne stope primenjajući Metodologiju merenja amortizovanih troškova koristeći metod efektivne kamatne stope prema IFRS Banke. Prihodi od kamata uključuju i obračunati diskont od finansijskih instrumenata koji se drže do dospeća.

3.2. *Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija*

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno baziraju se na obračunskoj osnovi i u bilansu uspeha se priznaju u trenutku nastanka, odnosno dospeća za naplatu, osim prihoda od naknada za odobravanje kredita, garancija i drugih oblika jemstava, a u skladu sa MRS 18 "Prihodi".

Prihodi i rashodi po osnovu naknada za odobravanje kredita, kod kojih je unapred poznat plan otplate se priznaju u bilans uspeha kao prihodi od kamata i vremenski se amortizuju primenom metoda efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih nije unapred poznat plan otplate (okvirni krediti, dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice i slični plasmani), garancija i drugih oblika jemstava se vremenski amortizuju primenom linearnog metoda.

Linearno se amortizuju i članarine po karticama i naknade za upravljanje sredstvima u ime i za račun trećih lica.

3.3. Preračunavanje iznosa u stranoj valuti

Poslovne promene nastale u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na Međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na Međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjiže su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika u skladu sa MRS 21 "Učinci promena kurseva stranih valuta".

Dobici i gubici koji nastaju po osnovu ugrađenih finansijskih derivata u finansijska sredstva ili obaveze, u slučajevima vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na neku stranu valutu, obračunavaju se na dan bilansa i iskazuju se kao prihodi ili rashodi od promene vrednosti plasmana, u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje".

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Građevinski objekti na dan 31. decembra 2008. godine su iskazani kao njihova procenjena tržišna vrednost, od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača, na dan 31. decembra 2006. godine, umanjenoj za ispravku vrednosti u 2007. i 2008. godini.

Ostale nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Tokom 2008. godine primenjivane su sledeće godišnje stope amortizacije:

Građevinski objekti	2,5%-3,33%
Kompjuterska oprema	33,3%
Nameštaj i ostala oprema	16,67%-20%

3.5. Krediti

Kredit i potraživanja koja su potekla od Banke iskazuju se na dan bilansa u visini bruto amortizovanih troškova (GAC) umanjениh za pojedinačnu ispravku vrednosti. Bruto amortizovani troškovi predstavljaju ukupna potraživanja Banke od klijenta (uključujući neotplaćenu glavnice, nominalno obračunatu kamatu, kaznenu kamatu, potraživanja za naknade i ostala potraživanja) korigovana iznosom neamortizovanih naknada, a obračunata u skladu sa Metodologijom merenja amortizovanih troškova koristeći metod efektivne kamatne stope prema IFRS Banke.

Kredit u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između nominalne vrednosti i neotplaćene glavnice i revalorizovanog iznosa iskazana je u okviru osnovnog finansijskog instrumenta.

3.6. Pojedinačna ispravka vrednosti potraživanja

Pojedinačne ispravke vrednosti predstavljaju umanjenje vrednosti sredstva (vrednosti koja se može naplatiti) ispod knjigovodstvene vrednosti, što je prouzrokovano povećanjem kreditnog rizika u vezi sa sredstvima, koja dovodi do negativne promene očekivanih tokova gotovine za ta sredstva, a obračunate u skladu sa Metodologijom izračunavanja ispravki vrednosti prema IFRS Banke.

Banka knjiženjem pojedinačne ispravke vrednosti na teret rashoda vrši indirektno smanjenje vrednosti kredita i potraživanja kada postoje objektivni dokazi neizvesnosti naplate, kao rezultat jedne ili više okolnosti (okolnost koja dovodi do gubitka), koje su se dogodile nakon inicijalnog priznavanja investicije, a ta okolnost koja dovodi do gubitka ima uticaj na buduće procenjene tokove gotovine.

Okolnosti koje dovode do gubitka se identifikuju u trenutku kada:

- dužnik kasni u plaćanju više od 90 dana ili
- je došlo do druge okolnosti koja vodi do gubitka.

Direktan otpis dospelih i nedospelih potraživanja Banke vrši se na teret rashoda, po osnovu sudske odluke ili po osnovu procene o nenaplativosti potraživanja zbog stečaja, likvidacije ili na osnovu odluke Upravnog odbora Banke.

3.7. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća sastoje se od menica izdatih od strane preduzeća.

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća inicijalno su evidentirane po nabavnoj vrednosti, a na dan bilansa stanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno sadašnjoj vrednosti budućih gotovinskih tokova, uz primenu efektivne kamatne stope.

3.8. Hartije od vrednosti kojima se trguje

Hartije od vrednosti kojima se trguje se sastoje od akcija banaka, osiguravajućih društava i preduzeća kojima se kontinuirano trguje na Beogradskoj berzi.

Hartije od vrednosti kojima se trguje na dan bilansa se iskazuju po poštenoj vrednosti, a priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene u poštenoj vrednosti finansijskog sredstva uključuje se u neto dobitak ili gubitak. Poštena vrednost je tržišna vrednost finansijskog sredstva utvrđena na dan bilansa na berzi na kojoj se tim sredstvom trguje.

3.9. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju se sastoje od akcija i udela kod preduzeća i finansijskih organizacija koje se ne drže radi trgovanja.

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni konkretno identifikovanog rizika.

3.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima smatraju se gotovina u domaćoj i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na računima kod drugih banaka, neposredno unovčivo zlato i drugi plemeniti metali, kao i slobodna sredstva kod Narodne banke Srbije.

3.11. Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica

Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključeni u bilans stanja Banke.

3.12. Porezi i doprinosi

Porez iz dobitka

Za računovodstveno obuhvatanje i utvrđivanje poreza iz dobitka Banka koristi MRS 12 "Porezi iz dobitka" i Zakon o porezu na dobit preduzeća.

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 10% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu.

Konačni iznos obaveze po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. Takvi poreski gubici, do iznosa za koji se predviđa da će postojati budući oporezivi dobitak na osnovu koga će se oni iskoristiti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženo poresko sredstvo.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i mnoge druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih operativnih rashoda.

3.13. Poštena (fer) vrednost

Poštena (fer) vrednost je tržišna vrednost sredstva utvrđena na dan bilansa na berzi na kojoj se tim sredstvom trguje.

Poštenu (fer) vrednost građevinskih objekata čini njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom nezavisnog ovlašćenog procenjivača.

3.14. Kapital i rezerve

Kapital Banke je ostatak imovine banke nakon odbitka svih njenih obaveza. Kapital se ne procenjuje i ne meri posebno. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Banka iz neraspoređenog dobitka formira posebnu rezervu za procenjene gubitke, rezervu za opšte bankarske rizike i druge rezerve.

Posebna rezerva za procenjene gubitke Banke izračunava se kao pozitivna razlika između obračunate posebne rezerve za procenjene gubitke po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki u skladu sa propisima Narodne banke Srbije i zbira ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama formiranih u skladu sa računovodstvenim politikama Banke.

Rezervu za opšte bankarske rizike Banka obračunava u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 129/07 i 63/08) i procedurama Banke za identifikovanje, merenje, procenjivanje i upravljanje rizicima.

3.15. Beneficije zaposlenih

Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2008. godine.

Na dan 31. decembra 2008. godine Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada, a na osnovu procene rezervisanja od strane ovlašćenog aktuara.

4. PRIHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Prihodi od kamata po osnovu:		
- kredita	1.418.293	736.271
- depozita	35.357	15.496
- hartija od vrednosti	200.253	145.877
- ostalih plasmana	458	212
- kredita u stranoj valuti	166.389	149.212
- depozita u stranoj valuti	12.592	11.030
	<u>1.833.342</u>	<u>1.058.098</u>

5. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Prihodi od naknada i provizija:		
- prihodi od naknada i provizija	469.300	311.193
- prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	3.612	2.832
	<u>472.912</u>	<u>314.025</u>

6. RASHODI KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Rashodi kamata po osnovu:		
- kredita	55.492	5.712
- depozita	448.096	113.797
- kredita u stranoj valuti	157.833	42.565
- depozita u stranoj valuti	129.113	55.543
	<u>790.534</u>	<u>217.617</u>

7. RASHODI NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Rashodi naknada i provizija:		
- rashodi naknada i provizija	30.882	18.238
- rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	8.670	2.148
	<u>39.552</u>	<u>20.386</u>

8. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Rashodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija	237.055	49.942
Rashodi indirektnih otpisa vanbilansnih pozicija	5.598	9.793
Rashodi rezervisanja jubilarnih nagrada i otpremnina	-	19.208
Rashodi rezervisanja za obaveze	610	-
Ukupno rashodi	243.263	78.943
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja po osnovu indirektnih otpisa plasmana	38.974	49.740
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja po vanbilansnim stavkama	756	2.765
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja za jub. nagrade i otpremnine	3.684	-
Ukupno prihodi	43.414	52.505
Neto rashodi	199.849	26.438

9. KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI POTRAŽIVANJA

	U hiljadama dinara					
	Kamata i naknada	Plasmanj bankama	Plasmani kljenuima	Učešća i ostale IIOV	Ostala sredstva	Ukupno
	(napomena 18.)	(napomena 19.)	(napomena 19.)	(napomena 20.)	(napomena 23.)	
Pojedinačne ispravke vrednosti						
Stanje na početku godine	8.244	14.708	368.581	1.004	2.945	395.482
Indirektni otpisi plasmana (napomena 8.)	19.484	959	178.320	35.452	2.920	237.055
Prihodi od ukidanja rezervisanja (napomena 8.)	(3.775)	(5.348)	(29.249)	(72)	(530)	(38.974)
Kursne razlike	300	-	26.678	-	-	26.979
Otpis	(1.150)	-	(13.716)	-	(275)	(15.141)
Ostale primene	-	-	9.868	-	-	9.868
Stanje na kraju godine	23.023	10.320	540.482	36.384	5.060	615.269

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Troškovi zarada i naknada zarada	257.279	193.482
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	40.052	30.131
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	61.363	46.376
Ostali lični rashodi	24.410	17.349
	383.104	287.338

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Amortizacija:		
- građevinskih objekata	20.153	17.300
- opreme	64.339	30.552
- ostalih sredstava	3	9
- investicionih nekretnina	6	7
	<u>84.501</u>	<u>47.868</u>

12. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Operativni rashodi		
- Troškovi materijala	47.190	34.520
- Troškovi proizvodnih usluga	142.475	98.735
- Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	175.602	112.198
- Troškovi poreza	8.932	14.425
- Troškovi doprinosa	64.201	49.197
- Ostali troškovi	48.912	63.001
Ostali poslovni rashodi		
- Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	273	672
- Gubici od prodaje osnovnih sredstava	7.459	5.070
- Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava	-	179
- Ostali rashodi	1.627	967
	<u>496.671</u>	<u>378.964</u>

13. PRIHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Prihodi od promene vrednosti plasmana	1.226.005	369.730
Prihodi od promene vrednosti HoV	19.899	28.042
Prihodi od promene vrednosti obaveza	57.897	19.927
	<u>1.303.801</u>	<u>417.699</u>

14. RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Rashodi od promene vrednosti plasmana	687.321	366.260
Rashodi od promene vrednosti HOV	82.260	27.934
Rashodi od promene vrednosti obaveza	83.380	10.946
	<u>852.961</u>	<u>405.140</u>

15. OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Dobitak/gubitak poslovne godine	268.374	412.217
Minus:		
- kapitalni dobitak	(172)	(6.133)
- iznos amortizacije obračunat u poreske svrhe	(64.004)	(61.723)
Plus:		
- kapitalni gubitak	12.106	5.070
- kamata zbog neblagovremenog plaćanja poreza, doprinosi i drugih dažbina	-	9
- novčane kazne i penali	1.200	800
- troškovi koji nisu nastali u svrhu obavljanja delatnosti	13.855	3.153
- obračunate a neisplaćene otpremnine i jubilarne nagrade	-	19.208
- troškovi ispravki koji se ne priznaju	1.555	14.087
- članarine komorama, savezima i udruženjima	-	-
- iznos amortizacije obračunat u finansijskim izveštajima	84.501	47.868
Oporeziva dobit	317.415	434.556
Povećanje za:		
- ostatak kapitalnog dobitka	-	1.062
Umanjenje za:		
- iznos prihoda po osnovu dividendi	(7.070)	(760)
Poreska osnovica	310.345	434.858
Obračunati porez po nominalnoj poreskoj stopi	31.034	43.486
Umanjenja za:		
- iznos 20% ulaganja u osnovna sredstva, do visine 50% obračunatog poreza	15.517	21.743
Obračunati porez po umanjenju	15.517	21.743

16. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Zlato i ostali plemeniti metali	24.965	20.929
Gotovina u blagajni u dinarima	179.428	138.349
Žiro račun	1.263.595	601.525
Druga novčana sredstva	45	-
Devize – efektivni strani novac	233.872	134.457
Devizni računi kod:		
- domaćih banaka	13.710	8.634
- inostranih banaka	631.021	909.458
	2.346.636	1.813.352

17. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Obavezna rezerva u stranoj valuti	1.261.571	856.498
Plasmani NBS po repo transakcijama	901.891	1.703.002
Deponovani viškovi likvidnih sredstava	35.000	995.000
	2.198.462	3.554.500

Obavezna rezerva u dinarima i stranoj valuti predstavlja minimalnu rezervu dinarskih i deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS ("Sl. glasnik RS" br. 116/2006, 3/2007, 93/2007, 35/2008, 94/2008, 100/2008, 107/2008, 110/2008 i 112/2008).

U skladu sa tačkom 7. ove Odluke Banka dinarsku obaveznu rezervu izdvaja na svoj žiro račun. Na dan 31. decembra 2008. godine dinarska obavezna rezerva je izdvojena u iznosu od 1.262.699 hiljada dinara.

Banka je na dan 31. decembra 2008. godine bila u potpunosti usaglašena sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS.

18. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA, PRODAJE, PROMENE FER VREDNOSTI DERIVATA I DRUGA POTRAŽIVANJA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Potraživanja za kamatu i naknadu		
- u dinarima	145.693	86.391
Potraživanja za kamatu i naknadu		
- u stranoj valuti	4.894	5.232
	150.587	91.623

19. DATI KREDITI I DEPOZITI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Dati krediti:		
- u dinarima	11.618.560	6.702.332
- u stranoj valuti	982.374	954.682
Dati depoziti		
- u stranoj valuti	3.544	3.169
Ukupno dati krediti i depoziti	12.604.478	7.660.183
Ispravka vrednosti	540.472	373.124
Korekcija po GAC-u	98.441	56.872
Neto dati krediti i depoziti	11.965.565	7.230.187

Kratkoročni krediti su najvećim delom plasirani privrednim društvima i preduzetnicima za unapređenje proizvodnje, poljoprivrede, prometa robe, pružanje usluga, uvoza, izvoza, održavanje tekuće likvidnosti i ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokom otplate od 1 do 12 meseci i to u dinarima, dinarskoj protivvrednosti valutnog iznosa i u stranoj valuti.

Kreditni do jedne godine u dinarima su odobravani uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6,60% do 37,67%, dok su krediti do jedne godine u dinarima uz ugovorenu valutnu klauzulu i krediti u stranoj valuti odobravani uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 3% do 18,15%.

Dugoročni krediti odobravani su u dinarima sa zaštitnom klauzulom (rast cena na malo ili valutna klauzula) i u stranoj valuti. Struktura dugoročnih kredita je sledeća:

- 1.243.165 hiljada dinara se odnosi na sredstva plasirana iz kreditne linije NBS – Odeljenja za upravljanje Fondom revolving kredita. Krediti su odobreni malim i srednjim privrednim društvima za kupovinu opreme, kupovinu i izgradnju objekata u kojima se odvija proizvodnja, kao i za obrtni kapital. Rok dospeća kredita je od 3 do 5 godina, uz grace period od 6 do 12 meseci i godišnju kamatnu stopu u visini tromesečnog EURIBORA uvećanog za marginu u rasponu od 3,3% do 4,5%.

- 138.024 hiljada dinara se odnosi na sredstva plasirana iz kreditne linije Evropske banke za obnovu i razvoj – EBRD. Sredstva su namenjena za razvoj privatnog sektora, prvenstveno malim i srednjim privrednim društvima i preduzetnicima za finansiranje osnovnih i obrtnih sredstava. Rok otplate kredita je do 5 godina, uz grace period do 12 meseci i kamatnu stopu u visini šestomesečnog EURIBORA uvećanog za marginu u rasponu od 6% do 14% godišnje. Prosečna ostvarena kamatna stopa po kojoj je Banka plasirala sredstva iz ove linije u 2008. godini je iznosila 12,14% na godišnjem nivou.

- 241.661 hiljada dinara predstavlja refinansirane kredite privrednim društvima, odobrene od strane Pariskog i Londonskog kluba poverilaca i inostranih banaka, a pribavljenih preko Beogradske banke a.d. Beograd. Obaveze po ovim kreditima su prebijene sa potraživanjima od Beogradske banke a.d. Beograd – u stečaju ili su konvertovane u

akcijski kapital Banke u vlasništvu Republike Srbije. Rok otplate ovih kredita je od 3 do 22 godine uz kamatne stope od 1,31% do 6,00% na godišnjem nivou.

- 1.622.620 hiljade dinara su plasmani iz sredstava subordiniranih kredita primljenih od Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu- EFSE. Korisnici navedenih sredstava su mala i srednja privredna društva i preduzetnici. Namena je finansiranje osnovnih i obrtnih sredstava sa rokom otplate do 10 godina. Prosečna ostvarena kamatna stopa po kojoj je Banka plasirala sredstva iz ovog izvora u 2008. godini je iznosila 7,26% na godišnjem nivou uvećana za šestomesečni EURIBOR.

- 62.307 hiljada dinara su plasmani iz sredstava kredita primljenih od Nemačke razvojne banke KfW. Korisnici navedenih sredstava su mala i srednja preduzeća i preduzetnici. Namena sredstava je finansiranje projekata koji promovišu energetska efikasnost i proizvodnju obnovljive energije, a rok otplate do 5 godina.

- 404.016 hiljada dinara su plasmani iz kreditne linije Evropske investicione banke EIB. Korisnici sredstava su preduzeća do 500 zaposlenih, a namena sredstava je finansiranje investicionih projekata sa rokom otplate do 12 godina. Grace period je do 3 godine. Kamatna stopa po kojoj se plasiraju sredstva je u visini tromesečnog EURLIBORA uvećanog za marginu od 3,9 procenata godišnje.

- 8.821.791 hiljade dinara čine sredstva plasirana iz potencijala Banke. Sredstva su plasirana privrednim društvima i preduzetnicima za ulaganja u osnovna i trajna obrtna sredstva, kao i fizičkim licima (stambeni krediti, krediti za kupovinu automobila, krediti za gasifikaciju i toplifikaciju, potrošački i gotovinski krediti). Maksimalan rok otplate kredita kod klijenata privrede je 7 godina, a kod klijenata stanovništva 25 godina (stambeni krediti).

19. 1. KONCENTRACIJA KREDITA I DEPOZITA

Koncentracija kredita plasiranih od strane Banke (bruto) na dan 31. decembra 2008. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Vađenje ruda i prerađivačka industrija	5.548.529	3.567.839
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	442.768	117.621
Trgovina	2.676.027	2.412.897
Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze	1.244.163	460.939
Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje	565.501	-
Građevinarstvo	539.853	326.415
Stanovništvo	1.427.485	543.484
Proizvodnja i snabdevanje el.energijom, gasom	6.812	-
Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad	22.606	5.231
Ostali	130.734	85.205
	<u>12.604.478</u>	<u>7.519.631</u>

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje		
- obveznice RS emitovane po osnovu devizne štednje	-	588
- akcije banaka, akcije preduzeća i drugih komitenata	19.190	84.477
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
- menice preduzeća	209.364	319.476
	<u>228.554</u>	<u>404.541</u>

Na dan 31. decembra 2008. godine hartije od vrednosti i plasmani kojima se trguje na Beogradskoj berzi sastoje se od akcija banaka i preduzeća.

21. OSNOVNA SREDSTVA

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Investicione nekretnine	UKUPNO
Nabavna ili revalorizovana vrednost				
Stanje 1. januara 2008.	<u>673.993</u>	<u>311.643</u>	<u>259</u>	<u>985.895</u>
Povećanja kupovinom	34.740	75.321	-	110.061
Otuđivanje i rashodovanje	(51.009)	(5.948)	-	(56.957)
Revalorizacija	-	-	-	-
Ostalo (avansi)	-	75	-	75
Stanje 31. decembra 2008.	<u>657.724</u>	<u>381.091</u>	<u>259</u>	<u>1.039.074</u>
Ispravka vrednosti osnovnih sredstava				
Stanje 1. januara 2008.	<u>58.461</u>	<u>128.613</u>	<u>26</u>	<u>187.100</u>
Amortizacija	20.153	64.342	6	84.501
Otuđivanje i rashodovanje	(1.807)	(5.120)	-	(6.927)
Revalorizacija	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2008.	<u>76.807</u>	<u>187.835</u>	<u>32</u>	<u>264.674</u>
NEOTPISANA VREDNOST				
Stanje 31. decembra 2008.	<u>580.917</u>	<u>193.256</u>	<u>227</u>	<u>774.400</u>

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I POREZ NA DOBIT

a. Odložena poreska sredstva

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Odložena poreska sredstva po osnovu:		
- prenetih poreskih gubitaka	-	-
- poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	12.783	11.654
- privremene razlike u troškovima amortizacije	1.762	(193)
	<u>14.545</u>	<u>11.461</u>

b. Dobitak/gubitak od promene odloženih poreskih sredstava

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Povećanje odloženih poreskih sredstava tokom godine:		
- po osnovu formiranog PK za ulaganja u osnovna sredstva	15.517	22.403
- po osnovu povećanja privremenih razlika u troškovima amortizacije	4.213	-
Smanjenje odloženih poreskih sredstava tokom godine:		
- po osnovu iskorišćenja PK za ulaganja u osnovna sredstva	(16.646)	(21.743)
- po osnovu smanjenja privremenih razlika u troškovima amortizacije	-	(2.151)
Dobitak/gubitak	<u>3.084</u>	<u>(1.491)</u>

23. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Dati avansi	849	7.004
Potraživanja od zaposlenih	3.208	5.141
Razgraničene kamate	18.443	11.633
Razgraničeni troškovi	7.064	18.214
Materijal i inventar	2.001	3.968
Više plaćen porez na dobit	13.038	-
Razgraničeni troškovi naknada po beskamatnim depozitima	9.504	-
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	7.497	5.292
	<u>61.604</u>	<u>51.252</u>

U okviru ostalih sredstava nalaze se razgraničenja rashoda kamate, koja se odnose na oročene depozite na koje banka ne plaća kamatu, a čije je iskazivanje neophodno zbog obračuna EKS po utvrđenoj metodologiji banke, i to u iznosu od 9.451 hiljade dinara. Ovde se nalaze i razgraničeni rashodi naknada po uzetom subordiniranom kreditu od EFSE u iznosu od 16.050 hiljada dinara, kao i razgraničeni rashodi naknada po povučenom kreditu od KfW u iznosu od 2.201 hiljade dinara. U ostalim sredstvima nalazi se iznos od 13.038 hiljade dinara više plaćenog poreza na dobit, a u okviru ostalih aktivnih vremenskih razgraničenja najveći deo se odnosi na unapred plaćene troškove zakupnina i publikacija.

24. TRANSAKCIONI DEPOZITI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
- transakcioni depoziti		
- u dinarima	1.943.449	2.380.050
- u stranoj valuti	453.002	753.490
	<u>2.396.451</u>	<u>3.133.540</u>

25. OSTALI DEPOZITI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Štedni depoziti		
- u dinarima	53.288	17.788
- u stranoj valuti	1.187.920	1.028.378
Depoziti po osnovu datih kredita		
- u dinarima	389	6.591
- u stranoj valuti	1.569.435	802.607
Namenski depoziti		
- u dinarima	133.464	219.210
- u stranoj valuti	1.135	765.750
Ostali depoziti		
- u dinarima	3.358.964	2.700.412
- u stranoj valuti	1.209.784	684.588
	<u>7.514.379</u>	<u>6.225.324</u>

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja tekućih računa preduzeća i drugih organizacija. Kamata na ova sredstva se obračunava ukoliko je prosečno stanje depozita u prethodnom mesecu iznad 500 hiljada dinara i u rasponu je od 1,7% do 4,25% na godišnjem nivou.

Depoziti po viđenju preduzeća i drugih organizacija u stranoj valuti su nekamatonosni.

Dinarski štedni ulozci po viđenju i tekući računi stanovništva su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 2,4% .

Devizni štedni ulozci po viđenju stanovništva su deponovani uz godišnju kamatnu stopu od 2,00% za EUR i 1,50% za sve ostale valute.

Kratkoročni depoziti stanovništva u dinarima i u stranoj valuti su deponovani uz godišnje kamatne stope u rasponu od 6,8% do 10,2%, odnosno u rasponu od 2,20% do 8,00%.

Kratkoročni depoziti preduzeća u dinarima su deponovani uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 10,00% do 18,45%, u zavisnosti od rokova dospeća.

Dugoročni depoziti stanovništva u dinarima i u stranoj valuti deponovani su uz kamatne stope u rasponu od 11,0% do 17,75%, odnosno u rasponu od 2,70% do 8,25%.

26. PRIMLJENI KREDITI

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Primljeni krediti		
- u dinarima	603.476	718
- u stranoj valuti	1.262.583	343.849
Ostale finansijske obaveze		
- u dinarima	77	420
- u stranoj valuti	8.664	15.153
	<u>1.874.800</u>	<u>360.140</u>

Primljeni krediti se odnose na dugoročne kredite od KfW – Nemačke razvojne banke u iznosu od 5 miliona evra, kao i krediti od EIB-a -Evropske investicione banke u iznosu od 6.350 hiljada evra.

27. OBAVEZE PO OSNOVU KAMATA I NAKNADA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Obaveze po osnovu kamata:		
- u dinarima	39.672	19.052
- u stranoj valuti	59	21.503
Obaveze po osnovu naknada:		
- u dinarima	145	183
- u stranoj valuti	-	-
	<u>39.876</u>	<u>40.738</u>

28. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Stanje na početku godine	30.068	3.832
Izdavanja u toku godine:		
- rezervisanja za vanbilansne stavke	5.598	10.048
- rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	-	19.208
- rezervisanja za sudske sporove	610	-
Prenos sa vanbilasna na bilansna (tuženi)	(9.868)	-
Prihodi od ukidanja posebnih rezervisanja	(4.441)	(3.020)
Stanje na kraju godine	21.967	30.068

29. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	1.949.222	554.653
Razgraničene obaveze za kamatu u din.i str.val.i ostala PVR	107.755	30.711
Stanje na kraju godine	2.056.977	585.364

Subordinirane obaveze u stranoj valuti se odnose na 22 miliona evra, primljenih od EFSE
- Evropskog fonda za jugoistočnu Evropu na period od 10 godina.

30. KAPITAL

a. Kapital Banke i struktura akcijskog kapitala Banke

U skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka ima osnovni kapital koji se sastoji od:

- akcijskog kapitala i
- rezervi Banke.

Bankom upravljaju osnivači Banke srazmerno ulozenim sredstvima u redovne akcije, u skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2008. godine iznosi 1.335.900 hiljada dinara i sastoji se od 1.334.560 hiljada dinara običnih akcija i 1.340 hiljada dinara prioritetnih akcija.

b. Adekvatnost kapitala

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12% ustanovljen od strane Narodne banke Srbije. Koeficijent adekvatnosti kapitala Banke, na dan 31. decembra 2008. godine, iznosi 22,92% (u 2007. godini 29,24%).

v. Osnovna zarada po akciji

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Neto dobitak	255.941	388.982
Prosečan ponderisan broj akcija u opticaju	133.590	133.590
Zarada po akciji	1,92	2,91

31. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica - u dinarima	322.434	164.181
UKUPNO	322.434	164.181

Na dan 31. decembra 2008. godine sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica iznose 322.434 hiljada dinara. Ova sredstva najvećim delom se odnose na sredstva primljena od Vlade Republike Srbije po osnovu učešća u subvenciji stambenih kredita, sredstva ministarstva za poljoprivredu za finansiranje registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, sredstva Opštine Čačak namenjena za finansijsku podršku individualnih poljoprivrednih proizvođača, kao i sredstva pravnih lica namenjena dugoročnom finansiranju zaposlenih. Banka po ovim poslovima obračunava proviziju u rasponu od 0,5% do 1% godišnje.

32. PREUZETE BUDUĆE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Garancije:		
- u dinarima	3.700.484	1.949.698
- u stranoj valuti	2.153.530	1.061.429
Avali:		
- u dinarima	804.588	576.124
- u stranoj valuti	167.456	171.150
Preuzete neopozive obaveze:		
- u dinarima	524.892	1.716.528
- u stranoj valuti	53.081	21.9576
UKUPNO	7.404.031	5.496.885

Pozicija preuzete neopozive obaveze na dan 31. decembra 2008. godine obuhvata i iznos od 196.197 hiljada dinara koji predstavlja neiskorišćen iznos odobrenog kredita stanovništvu po DINA CARD kreditnim karticama.

33. PRIMLJENA JEMSTVA ZA OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Jemstva za obaveze		
- u stranoj valuti	115.556	82.497
Hartije od vrednosti primljene u zalog		
- u dinarima	900.000	1.700.000
UKUPNO	1.015.556	1.782.497

34. DRUGE VANBILANSNE POZICIJE

	U hiljadama dinara	
	2008.	2007.
Obveznice RS po osnovu deponovane devizne štednje	1.268.201	1.197.838
Preuzete opozive obaveze po okvirnim kreditima	1.232.078	-
Druga vanbilansna evidencija	747	554
UKUPNO	2.501.026	1.198.392

35. USAGLAŠENOST SA REGULATORNIM ZAHTEVIMA

Banka je bila dužna da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o bankama i podzakonskim aktima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa odnosima koje propisuje Narodna banka Srbije.

Na dan 31. decembra 2008. godine svi Bančini pokazatelji su bili usklađeni sa propisanim odnosima.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

36.1 U skladu sa Zakonom o bankama (Sl. glasnik RS br. 107/2005) i Odlukom o upravljanju rizicima (Sl. glasnik RS br. 129/2007 i 63/2008) **Upravni i Izvršni Odbor** Čačanske banke a.d. Čačak (u daljem tekstu: Banka) **identifikovali su najznačajnije rizike** kojima je Banka izložena u svom poslovanju, i to:

1. Rizik likvidnosti
2. Kreditni rizik
3. Kamatni rizik
4. Devizni rizik
5. Rizik promene cena hartija od vrednosti
6. Rizike izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica i prema licu povezanom sa Bankom
7. Rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva
8. Rizike koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena
9. Operativni rizik, uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama
10. Rizik usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima

36.2 Ciljevi Banke u pogledu upravljanja rizicima su identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje svih vrsta napred navedenih rizika i na taj način minimiziranje izloženosti Banke ovim vrstama rizika i njihovom mogućem negativnom uticaju na finansijski rezultat i kapital Banke.

36.3 Za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom odgovoran je Upravni odbor Banke, koji je dužan da obezbedi da izvršni odbor Banke identifikuje rizike kojima je Banka izložena i vrši kontrolu tih rizika u skladu sa odobrenim politikama i procedurama.

36.4 U proces upravljanja rizicima uključeni su sledeći organi i organizacioni delovi Banke:

- Upravni odbor
- Odbor za reviziju
- Izvršni odbor
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom
- Odbor za likvidnost
- Nadležni kreditni odbori
- Sektor za upravljanje rizicima
- Sektor sredstava
- Služba za unutrašnju reviziju
- Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca

36.5 Sistem izveštavanja

Odbor za reviziju jednom mesečno pismeno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i o utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se te nepravilnosti otkloniti, odnosno način na koji će se unaprediti procedure za upravljanje rizicima i procedure za sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Izvršni odbor tromesečno analizira efikasnost u primeni procedura za rizike i o tome pismeno izveštava Upravni odbor kroz Izveštaj o poslovanju. Izvršni odbor Banke izveštava Upravni odbor i Odbor za reviziju o nivou pojedinačnih rizika u skladu sa usvojenim procedurama.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom redovno prati sve rizike kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Pojedini rizici se razmatraju sedmično ili mesečno, na osnovu izveštaja koji se dostavljaju u skladu sa propisanim procedurama.

Odbor za likvidnost dnevno razmatra izloženost Banke riziku likvidnosti i deviznom riziku, na osnovu izveštaja Službe za upravljanje likvidnošću i Službe za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom predlaže mere za upravljanje svim rizicima.

Nadležni kreditni odbori odlučuju o odobravanju kredita i nastanku drugih potraživanja Banke i o izmenama uslova tih kredita i potraživanja.

36.6 U Banci su izrađene politike i procedure kojima je definisano upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Upravni odbor Banke usvojio je sledeće politike upravljanja rizicima:

- Politika upravljanja rizicima,
- Politika upravljanja kreditnim rizikom,
- Politika upravljanja kamatnim rizikom,
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti,
- Politika upravljanja portfoliom hartija od vrednosti i
- Politika upravljanja operativnim rizikom
- Politika usklađenosti poslovanja

U Banci se primenjuju sledeće procedure za upravljanje rizicima, koje je usvojio Upravni odbor Banke:

- Upravljanje kreditnim rizikom,
- Utvrđivanje adekvatnosti kapitala i izračunavanje minimalnih kapitalnih zahteva
- Upravljanje rizikom likvidnosti,
- Upravljanje kamatnim rizikom,
- Upravljanje deviznim rizikom,
- Upravljanje rizikom izloženosti,
- Upravljanje rizicima ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva,
- Upravljanje rizikom zemlje,
- Upravljanje operativnim rizikom,
- Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja.,

Narodnoj banci Srbije jednom godišnje se dostavljaju tačni prikazi politika upravljanja rizicima i sistema unutrašnjih kontrola, odnosno politike i procedure za upravljanje rizicima.

Sve izmene i dopune usvojenih politika i procedura vrše se u skladu sa procedurama Banke koje definišu upravljanje dokumentima, a o izmenama se izveštava Upravni odbor Banke, koji daje saglasnost na njih.

36.7. Uloga odbora za reviziju i unutrašnje revizije

36.7.1 Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora i zaposlenih u Banci.

Odbor za reviziju obavlja sledeće aktivnosti:

- Analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje,
- Analizira i usvaja predloge politika i procedura Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sistemom unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje,
- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
- Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koje će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
- Na predlog Upravnog ili Izvršnog odbora Banke ili spoljnog revizora Banke razmatra ulaganja i aktivnosti Banke,
- Upravnom odboru i Skupštini Banke predlaže spoljnog revizora.
- Razmatra, sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke,
- Predlaže Upravnom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa spoljnom i unutrašnjom revizijom uvrste u dnevni red sednice Skupštine,
- Donosi Poslovnik o svom radu.

36.7.2 Unutrašnja revizija obavlja sledeće aktivnosti:

- Ocenjuje adekvatnost i pouzdanost sistema unutrašnjih kontrola Banke i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke,
- Obezbeđuje da se rizici na odgovarajući način identifikuju i kontrolišu,
- Utvrđuje slabosti u poslovanju Banke i njenih zaposlenih, kao i slučajeve neizvršavanja obaveza i prekoračenja ovlašćenja i priprema predloge za otklanjanje tih slabosti, kao i preporuke za njihovo sprečavanje,
- Održava sastanke sa Upravnim odborom Banke, kao i Odborom za reviziju
- Redovno priprema izveštaje o aktivnostima Unutrašnje revizije i dostavlja ih Upravnom odboru Banke, kao i Odboru za reviziju.

36.8 Pregled pojedinačnih rizika po kategorijama

36.8.1 Kreditni rizik

36.8.1.1 Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, usled neizvršavanja ugovornih obaveza dužnika prema banci. Efekti ovog rizika se mere iznosom troškova Banke nastalih zbog neizvršenja tih ugovorenih obaveza. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njihovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa Odlukama Narodne banke Srbije i procedurama i uputstvima Banke.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je merenje izloženosti kreditnom riziku radi uspešnog upravljanja ovim rizikom. Upravljanje kreditnim rizikom u Banci sprovodi se kroz skup aktivnosti kojima se obezbeđuje:

- Identifikacija indikatora koji upućuju na postojanje kreditnog rizika
- Merenje kreditnog rizika tačnom i blagovremenom procenom rizika

- Praćenje kreditnog rizika analiziranjem stanja, promena i trendova izloženosti kreditnom riziku
- Uspostavljanje i održavanje kvalitetnog sistema odobravanja plasmana
- Identifikovanje i upravljanje problematičnim kreditima
- Identifikovanje i kontrola kreditnog rizika koji proizilazi iz uvođenja novih proizvoda i aktivnosti
- Limitiranje i diversifikacija potraživanja
- Izveštavanje -- interno i eksterno

36.8.1.2 Za upravljanje kreditnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji utvrđuje politiku upravljanja kreditnim rizikom i procedure za upravljanje kreditnim rizikom,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i procedure,
- Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prate izloženost Banke kreditnom riziku i predlažu odgovarajuće mere.

U skladu sa odlukama Upravnog i Izvršnog Odbora Banke, formirani su sledeću kreditni odbori:

- Kreditni odbor Čačanske banke a.d. Čačak
- Regionalni kreditni odbor u Čačku
- Regionalni kreditni odbor u Beogradu
- Kreditni odbori filijala

Kreditni odbor Čačanske banke a.d. Čačak odlučuje o svim plasmanima gde ukupna izloženost prema jednom licu (pravnom ili fizičkom) ili grupi povezanih lica prelazi iznos od 200.000 EUR uključujući i zahtevani plasman

Regionalni kreditni odbor u Čačku i Regionalni kreditni odbor u Beogradu odlučuju o odobravanju plasmana pravnim i fizičkim licima koji su podneli zahteve u navedenim Regionalnim filijalama kao i filijalama koje njima pripadaju i to u slučajevima kada izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne prelazi iznos od 200.000 EUR uključujući i zahtevani plasman.

Kreditni odbori filijala odlučuju o odobravanju plasmana pravnim i fizičkim licima koji su podneli zahteve ovim filijalama i to u slučajevima kada izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne prelazi iznos od 40.000 EUR odnosno 20.000 EUR uključujući i zahtevani plasman, u zavisnosti od nivoa ovlašćenja koji je konkretnoj filijali dodeljen Odlukom Izvršnog odbora o formiranju Kreditnog odbora te filijale.

36.8.1.3 Kreditna politika Banke formulisana je Politikom za upravljanje kreditnim rizikom, pojedinačnim procedurama i uputstvima Sektora za upravljanje rizicima, Sektora sredstava, Sektora ponude i marketinga, Sektora za rad sa velikim klijentima i Sektora poslovne mreže.

Banka kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje na osnovu ocene finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, na osnovu njegove urednosti u izvršavanju obaveza prema Banci i na osnovu kvaliteta instrumenata obezbeđenja. Merenje kreditnog rizika se vrši u skladu sa Odlukama Narodne banke Srbije i internim modelom Banke za merenje kreditnog rizika.

Analiza kreditnog rizika pojedinačnog plasmana obavlja se u Sektoru za rad sa velikim klijentima, Sektoru sredstava i Sektoru poslovne mreže prilikom obrade zahteva klijenata, a u Službi za upravljanje kreditnim rizikom prilikom provere boniteta klijenata.

36.8.1.4 Procedurom Upravljanje kreditnim rizikom, utvrđeni su limiti plasiranja po sektorima, privrednim granama i geografskim područjima.

Banka je uspostavila limite u odnosu na sledeće sektore:

- Banke,
- Javna preduzeća
- Preduzeća
- Preduzetnici
- Država
- Stanovništvo
- Strana lica
- Privatna domaćinstva
- Drugi klijenti

Takođe su uspostavljeni limiti u odnosu na sledeće privredne grane:

- Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo
- Vađenje ruda i kamena i prerađivačka industrija
- Proizvodnja i snabdevanje električnom energijom, gasom i vodom
- Građevinarstvo
- Trgovina na veliko, trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za upotrebu i domaćinstvo
- Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze
- Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad (ako se ne finansiraju iz budžeta)
- Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti
- Stanovništvo.

Identifikovana su i regionalna područja u odnosu na koje su uspostavljeni limiti i to:

- Region Centralne i Zapadne Srbije
- Region Beograda
- Region Vojvodine
- Region Istočne i Južne Srbije.

Takođe se prate izloženosti u odnosu na pojedine dužnike i grupe povezanih lica i to na osnovu izveštaja velike izloženosti Banke (VIB) i izveštaja velike izloženosti lica povezanih sa Bankom (VIPL), čime se vrši praćenje i kontrola limita propisanih Odlukom NBS o upravljanju rizicima i Procedurom Upravljanje rizikom izloženosti.

36.8.1.5 Ocena izloženosti kreditnom riziku obavlja se u Sektoru za upravljanje rizicima, Sektoru sredstava, Sektoru za rad sa velikim klijentima, Sektoru ponude i marketinga i Sektoru poslovne mreže.

U Službi za upravljanje kreditnim rizikom, ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se kroz:

- Proveru boniteta klijenata
- Klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki
- Obračun i evidentiranje rezervi za procenjene gubitke u skladu sa zakonskom regulativom,
- Izračunavanje ispravki vrednosti i rezervisanja,
- Kontrolu kvaliteta bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Provera boniteta klijenta vrši se kroz pregled i ocenu kompletnosti analize zahteva sa predlogom odluke za Kreditni odbor i ocenu finansijskog stanja klijenta i stepena rizika za Banku, kao i kroz povremenu kontrolu plasmana koji nisu bili predmet kontrole u Službi.

Provera boniteta vrši se kroz:

- Pregled i ocenu kompletnosti analize zahteva sa predlogom odluke za Kreditni odbor
- Ocenu finansijskog stanja klijenta i stepena rizika za Banku
- Kontrolu urednosti klijenta u izmirivanju obaveza prema Banci
- Ocenu predloženih instrumenata obezbeđenja
- Proispitivanje klasifikacije klijenta i njegovog jameca koju je izvršio kreditni referent
- Konačnu klasifikaciju u skladu sa važećim zakonskim propisima i unutrašnjim aktima Banke.

Klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke vrši se na osnovu Odluke NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, Uputstva Banke za adekvatno identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika i Uputstva Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke.

36.8.1.6 Kategorizacija dužnika i potraživanja po rizičnim grupama

Kriterijumi za utvrđivanje osnovne kategorije dužnika propisani su Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, sa osnovnim oznakama za klasifikaciju: A, B, V, G, D. Prema ovoj Odluci, osnovna kategorija potraživanja određuje se na osnovu:

- Profitne stabilnosti
- Ročne usklađenosti
- Adekvatnosti tokova gotovine
- Najduže docnje u izmirivanju obaveza
- Kvaliteta instrumenata obezbeđenja

Na osnovu Uputstva Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki, utvrđuju se podkategorije potraživanja i to na osnovu ukupne ocene kreditnog rizika koja je formirana sabiranjem pojedinačnih ocena za svaki kriterijum koji je ovim Uputstvom propisan.

Interno definisani kriterijumi na osnovu kojih se vrši klasifikacija potraživanja od **klijenata privrede koji vode dvojno knjigovodstvo** u određene potkategorije su:

- Broj dana najduže docije klijenta u poslednjih 365 dana u odnosu na dan klasifikacije
- Broj dana blokade računa u poslednjih 365 dana u odnosu na dan klasifikacije
- Pokazatelj zaduženosti kao odnos ukupnih kredita i kapitala (Gearing)
- Pokazatelj profitabilnosti, kao odnos neto dobitka i poslovnih prihoda
- Pokazatelj finansijske stabilnosti kao odnos između poslovnog rezultata uvećanog za troškove amortizacije i rezervisanja, s jedne strane, i rashoda kamata, s druge strane
- Instrumenti obezbeđenja

Ocena za kreditni rizik za potraživanja od dužnika koji su **preduzetnici koji vode prosto knjigovodstvo**, ili su paušalni poreski obveznici, ili poljoprivrednici, utvrđuje se na osnovu sledećih kriterijuma:

- najduže docije u poslednjih 365 dana
- broja dana blokade u poslednjih 365 dana
- kvaliteta instrumenata obezbeđenja

Ukupna ocena za kreditni rizik za potraživanja od fizičkih lica po kreditima i drugim plasmanima utvrđuje se na osnovu:

- Najduže docije klijenta u poslednjih 12 meseci
- Procenta opterećenja mesečnog neto prihoda sa mesečnim kreditnim obavezama
- Starosti klijenta
- Kvaliteta instrumenata obezbeđenja

Ocena kreditnog rizika koja može biti 1 (nizak rizik), 2 (srednji rizik) ili 3 (visok rizik) po svakom navedenom kriterijumu vrši se na osnovu utvrđenih raspona vrednosti za svaki kriterijum, a prema Uputstvu Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

36.8.1.7 Upravljanje kreditnim rizikom kroz različite organizacione delove Banke

Merenje kreditnog rizika obavlja se u Sektoru za upravljanje rizicima, Sektoru sredstava, Sektoru za rad sa velikim klijentima, Sektoru pomude i marketinga i Sektoru poslovne mreže. Merenje kreditnog rizika u organizacionim delovima Banke koji obavljaju kreditno poslovanje obavlja se u skladu sa procedurama BXX-751-XXX Realizacija bankarskih usluga.

Provera boniteta klijenta vrši u skladu sa Procedurom Upravljanje kreditnim rizikom, kroz pregled i ocenu kompletnosti analize zahteva sa predlogom odluke za Kreditni odbor i ocenu finansijskog stanja klijenta i stepena rizika za Banku, kao i kroz povremenu kontrolu plasmana koji nisu bili predmet kontrole u Službi.

Odluku o odobrenju plasmana, kao i odluku o izmenama uslova plasmana, donosi nadležni kreditni odbor, većinom glasova prisutnih članova, a u slučaju podele glasova odlučujući je glas predsednika kreditnog odbora odnosno lica koje predsedava u njegovom odsustvu.

36.8.1.8 Klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki sa 31.12.2008.godine

Na osnovu Izveštaja o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki sa stanjem na dan 31.12.2007. godine i 31.12.2008. godine, sagledane su kategorije rizika za bruto rizičnu aktivu (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju), u skladu sa Procedurom BKR-751-501 Upravljanje kreditnim rizikom.

Struktura bruto rizične aktive po kategorijama klasifikacije

Kategorija klasifikacije	Klasifikovani iznos 31.12.2007.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi		Klasifikovani iznos 31.12.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	
A	4.088.562	29,82%	80,90%	11.241.703	51,84%	87,70%
B	7.005.480	51,08%		7.776.183	35,86%	
V	2.055.656	14,99%	14,99%	1.732.732	8,00%	8,00%
G	46.708	0,34%	4,11%	333.810	1,54%	4,30%
D	517.609	3,77%		602.328	2,76%	
Ukupno	13.714.015	100,00%		21.686.907	100,00%	

Bruto rizična aktiva na dan 31.12.2007. i 31.12.2008. je u kategoriji niskog kreditnog rizika, s obzirom da je više od 75% bruto rizične aktive klasifikovano u kategorije A i B, a manje od 10% klasifikovano u kategorije G i D. Navedeni pregled pokazuje da se bruto rizična aktiva, prema kriterijumima iz Procedure Upravljanje kreditnim rizikom, tokom 2008. godine zadržala u kategoriji niskog kreditnog rizika.

Procentualno povećanje potraživanja klasifikovanih u kategorije A i B i smanjenje potraživanja klasifikovanih u kategoriju V, rezultat je primene Odluke NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koja je stupila na snagu 01.07.2008. godine. Ova Odluka, za razliku od prethodne, umesto smanjenja osnovice za rezervisanje kod potraživanja obezbeđenih adekvatnim instrumentima obezbeđenja, propisuje klasifikaciju tih potraživanja u sledeću, povoljniju kategoriju.

Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki na dan 31.12.2008. godine iznosi 1.721.112 hiljada dinara i to:

- 1.429.968 hiljada dinara po osnovu bilansne aktive i
- 291.144 hiljade dinara po osnovu vanbilansnih stavki.

Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke veća je za 57.03% u odnosu na stanje 31.12.2007. godine. Istovremeno bruto rizična aktiva u ovom periodu je povećana sa 13.714.015 na 21.686.907 hiljada dinara, odnosno za 58.85%.

Zbir ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama povećan je u 2008.godini u odnosu na 2007. godinu, sa 406.342 na 621.106 hiljada dinara, odnosno za 52.85%.

Obračunata posebna rezerva za procenjene gubitke umanjena za ispravke vrednosti bilansne aktive u iznosu od 615.270 hiljada dinara i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u iznosu od 5.833 hiljade dinara, koja su u skladu sa unutrašnjim aktima Banke obračunata i iskazana na teret rashoda, iznosi 1.100.009 hiljada dinara. Neophodna izdvajanja u rezerve za procenjene gubitke po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki su tokom 2008. godine povećana za 406.265 hiljada dinara. Rezerve za procenjene gubitke biće pokrivene iz neraspoređene dobiti u iznosu od 258.194 hiljade dinara i iz posebnih rezervi formiranih iz dobiti ranijih godina u iznosu od 148.071 hiljadu dinara.

Prilog 1: Pregled grupnih i pojedinačnih ispravki

36.8.1.9 Koncentracija rizika

Pregled izloženosti Banke prema pojedinim delatnostima

(u 000 dinara)

Delatnosti	Klasifikovani iznos 30.09.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Klasifikovani iznos 31.12.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Propisani limiti
Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo	442.297	2,22%	514.450	2,36%	10,00%
Vađenje ruda i prerađivačka industrija	8.667.460	43,54%	9.604.631	44,29%	60,00%
Proizvodnja i snabdevanje el.energijom, gasom i vodom	61.710	0,31%	16.312	0,07%	15,00%
Gradevinarstvo	1.669.127	8,38%	1.967.111	9,03%	15,00%
Trgovina na veliko i trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za ličnu upotrebu ili domaćinstvo	4.608.502	23,15%	4.482.475	20,58%	45,00%
Hoteli i restorani, saobraćaj, sklađištenje i veze	1.393.075	7,00%	1.600.198	7,35%	15,00%
Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad (ako se ne finansiraju iz budeta)	10.214	0,05%	23.734	0,11%	15,00%
Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i druge poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	818.897	4,11%	796.766	3,66%	15,00%
Stanovništvo	2.237.403	11,24%	2.681.230	12,31%	35,00%
Ukupno	19.908.685	100,00%	21.686.907	100,00%	

Svi pokazatelji se kreću u okviru limita propisanih procedurom.

Pregled izloženosti Banke prema pojedinim sektorima
(u 000 dinara)

Sektor	Klasifikovani iznos 30.09.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Klasifikovani iznos 31.12.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Propisani limiti
Banke	241.061	1,21%	144.232	0,66%	15,00%
Javna preduzeća	66.699	0,33%	17.840	0,08%	10,00%
Preduzeća	17.265.983	86,72%	18.746.159	86,44%	90,00%
Preduzetnici	865.474	4,35%	1.033.386	4,74%	10,00%
Javni sektor	8.291	0,04%	6.103	0,03%	10,00%
Stanovništvo	1.371.929	6,89%	1.647.844	7,57%	35,00%
Strana lica	0	0,00%	0	0,00%	1,00%
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	24.890	0,12%	31.138	0,14%	5,00%
Drugi klijenti	64.358	0,32%	60.205	0,28%	3,00%
Ukupno	19.908.685	100,00%	21.686.907	100,00%	

Svi pokazatelji se kreću u okviru limita propisanih procedurom.

Pregled izloženosti Banke prema geografskim regionima

(u 000 dinara)

Regioni	Klasifikovani iznos 30.09.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Klasifikovani iznos 31.12.2008.	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	Propisani limiti
Region Centralne i Zapadne Srbije	12.947.425	65,03%	14.263.589	65,77%	70,00%
Region Beograda	5.597.334	28,12%	5.765.493	26,47%	50,00%
Region Vojvodine	770.935	3,87%	964.908	4,43%	30,00%
Region Istočne i Južne Srbije	592.991	2,98%	692.917	3,18%	20,00%
Ukupno	19.908.685	100,00%	21.686.907	100,00%	

Svi pokazatelji se kreću u okviru limita propisanih procedurom.

36.8.2 Rizik likvidnosti

36.8.2.1 Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispuni svoje dospele obaveze (likvidnost) i da trajno ispunjava sve svoje obaveze (solventnost).

36.8.2.2 Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje likvidnih sredstava Banke na nivou koji zadovoljava ispunjavanje dospelih obaveza Banke.

Osnovni principi upravljanja rizikom likvidnosti, definisani procedurom Upravljanje rizikom likvidnosti su:

- Upravljanje likvidnošću po značajnim valutama za Banku i to:
 - upravljanje dinarskom likvidnošću
 - upravljanje deviznom likvidnošću odnosno valutom EUR, USD, GBP i CHF
- Obezbeđenje stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja
- Rešavanje privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti
- Izrada plana poslovanja u slučaju nastanka nepredvidjenih okolnosti.

36.8.2.3 Za upravljanje rizikom likvidnosti u Banci odgovorni su

- Upravni odbor koji usvaja Politiku upravljanja rizikom likvidnosti i Procedure za upravljanje rizikom likvidnosti,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i procedure,
- Odbor za likvidnost i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prate izloženost Banke riziku likvidnosti i predlažu odgovarajuće mere.

Politika i procedura za upravljanje rizikom likvidnosti sprovode se i primenjuju u Sektoru sredstava, Sektoru za upravljanje rizicima kao i u drugim organizacionim delovima Banke.

Sektor za upravljanje rizicima i Sektor sredstava, a posebno Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima kao i Služba za upravljanje likvidnošću, zaduženi su za operativno sprovođenje Politike upravljanja rizikom likvidnosti i izveštavanje rukovodstva Banke o izloženosti riziku likvidnosti.

Uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja Upravnog odbora, Izvršnog odbora, Odbora za likvidnost i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, omogućava se blagovremeno i adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti. Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku likvidnosti.

Interno izveštavanje o upravljanju rizikom likvidnosti, u vidu izveštaja Službe za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima i Službe za upravljanje likvidnošću vrši se dostavljanjem izveštaja Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za likvidnost i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom, u skladu sa procedurama Upravljanje rizikom likvidnosti i Likvidnost.

Eksterno izveštavanje o upravljanju rizikom likvidnosti Banke vrši se u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti i Uputstvom o izveštajima banaka.

36.8.2.4 Merenje rizika likvidnosti vrši se kroz izračunavanje racio pokazatelja i izradu izveštaja propisanih odgovarajućim odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

Merenje nivoa izloženosti riziku likvidnosti vrši se praćenjem pokazatelja likvidnosti propisanog Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti i Procedurom Upravljanje rizikom likvidnosti, koji predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog pokazatelja, s druge strane.

Na osnovu vrednosti ovog pokazatelja, nivo rizika likvidnosti može biti:

- Nizak – kada je vrednost pokazatelja visoka i prelazi 1,50
- Srednji – kada je vrednost pokazatelja prihvatljiva i kreće se u granicama od 1,11 do 1,50
- Visok – kada je vrednost pokazatelja niska i kreće se od 1,00 do 1,10 i
- Kritičan – kada je vrednost pokazatelja kritična i kreće se ispod 1,00

Ostvarene vrednosti Pokazatelja likvidnosti u toku 2007. i 2008. godine

Pokazatelj likvidnosti	2008. god.	2007. god.
31.12.	1,32	1,99
Prosek za period	1,38	2,04
Maksimalan za period	2,21	2,96
Minimalan za period	1,02	1,39

U toku 2008. godine prikazani pokazatelj likvidnosti ostvarivao je niže prosečne, minimalne i maksimalne vrednosti u odnosu na 2007. godinu. Najniža vrednost pokazatelja zabeležena je u junu mesecu u kom je inače ostvarena visoka kolebljivost ovog pokazatelja. Najveći broj dana u godini ovaj pokazatelj rizika je bio u kategoriji niskog rizika, dok je 21 dan bio u kategoriji visokog rizika.

Nivoi rizika po osnovu Pokazatelja likvidnosti u toku 2007. i 2008. godine

Kategorija rizika	Raspon Pokazatelja likvidnosti	Broj dana u toku 2008. godine	Broj dana u toku 2007. godine
Nizak	> 1,5	58	303
Srednji	1,11 - 1,50	200	5
Visok	1,00 - 1,10	21	-
kritičan	<1,00	-	-

Banka izloženost riziku likvidnosti prati i kroz Racio likvidne aktive, čije je izračunavanje i praćenje propisano procedurom Upravljanje rizikom likvidnosti. Ovaj pokazatelj predstavlja odnos likvidne aktive i ukupne aktive.

Na osnovu vrednosti ovog pokazatelja, nivo rizika likvidnosti može biti:

- Nizak – kada vrednost pokazatelja prelazi 25%
- Srednji – kada je vrednost pokazatelja između 21% i 25%
- Visok – kada je vrednost pokazatelja između 20% i 21% i
- Kritičan – kada je vrednost pokazatelja ispod 20%

Ostvarene vrednosti Racija likvidne aktive u toku 2007. i 2008. godine

Racio likvidne aktive	2008. god.	2007. god.
- na 31. decembar	26,07%	40,01%
- prosek za period	24,35%	30,29%
- maksimalan za period	47,02%	40,01%
- minimalan za period	17,51%	20,28%

Kao i kod prethodnog pokazatelja likvidnosti i kod Racija likvidne aktive se u 2008. godini uočavaju niže prosečne i minimalne vrednosti u odnosu na 2007. godinu. Najniža vrednost racija zabeležena je takođe u junu mesecu. Najveće promene u vrednosti racija evidentirane su u martu, kada je zbog završetka dokapitalizacije Komercijalne Banke došlo do značajnog smanjenja likvidne aktive (posebno opozivih depozita i gotovine). U kategoriji kritičnog rizika racio likvidne aktive bio je kontinuirano, duže od 7 dana, u periodu: od 13. do 29.06.2008. godine (sa najnižom vrednošću od 18,34%); od 12. do 21.08.2008. godine (sa najnižom vrednošću od 18,70%) i od 19.09. do 29.09.2008. godine (najniža vrednost od 19,10%, prekid 23.09. kada je koeficijent iznosio 20,10%). U periodima kretanja racija likvidne aktive u kategorijama visokog i kritičnog rizika neprekidno 7 dana, u skladu sa Procedurom Upravljanje rizikom likvidnosti, izveštavani su Izvršni i Upravni odbor Banke i predlagane mere za svođenje racija na nivo srednjeg rizika.

U 2008. godini pokazatelj se dominantno kretao u kategoriji srednjeg rizika (89 dana) u koju spada i prosečna vrednost racija u toku 2008. godine.

Nivo rizika po osnovu Racija likvidne aktive u toku 2007. i 2008. godine

Kategorija rizika	Racio likvidne aktive	Broj dana u kategoriji u toku toku 2008. godine	Broj dana u kategoriji u toku toku 2007. godine
nizak	> 25%	68	265
srednji	21,01% - 25%	89	39
visok	20% - 21%	74	3
kritičan	<20%	64	-

U skladu sa odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke vršeno je redovno izveštavanje o kategoriji rizika likvidnosti merenog nevedenim pokazateljima i to u zavisnosti od ostvarene visine ovih pokazatelja.

36.8.3 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HOV)

36.8.3.1 Definicije

Kamatni rizik je je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Kamatni rizik predstavlja verovatnoću smanjivanja dobitaka odnosno ostvarivanja gubitaka usled promene kamatnih stopa.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Devizni rizik kao posebna vrsta tržišnog rizika nastaje usled fluktuacija deviznog kursa koje utiču na otvorene devizne pozicije banke, kako one koje se tiču računa, tako i one koje se odnose na račune njenih klijenata.

Osnovni principi za upravljanje kamatnim i deviznim rizikom, kao i načini njihovog merenja definisani su Politikom upravljanja kamatnim rizikom Čačanske banke a.d.

Čačak, Procedurom Upravljanje kamatnim rizikom i Procedurom Upravljanje deviznim rizikom.

Rizik promene cena HOV predstavlja rizik od negativnih uticaja na finansijski rezultat Banke usled promene cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

36.8.3.2 Cilj upravljanja kamatnim i deviznim rizikom kao i rizikom promene cena HOV je minimiziranje gubitaka koji nastaju po osnovu promena kamatnih stopa, deviznih kurseva i cena HOV koje se nalaze u portfelju Banke

36.8.3.3 Za upravljanje kamatnim i deviznim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji usvaja Politiku upravljanja kamatnim rizikom i Procedure za upravljanje kamatnim rizikom i deviznim rizikom ,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i procedure,
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu kamatnog i deviznog rizika i predlaže odgovarajuće mere.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima zadužena je za operativno sprovođenje Politike i Procedure Upravljanje kamatnim rizikom i izveštavanje rukovodstva Banke o izloženosti kamatnom riziku.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima kao i Služba za upravljanje likvidnošću zadužene su za operativno sprovođenje Procedure Upravljanje deviznim rizikom i izveštavanje rukovodstva Banke o izloženosti deviznom riziku.

Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima su dužni da kontinuirano vrše kontrolu procesa upravljanja kamatnim i deviznim rizikom.

Uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja Upravnog odbora, Izvršnog odbora kao i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, omogućava se blagovremeno i adekvatno upravljanje kamatnim i deviznim rizikom. Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o kamatnom i deviznom riziku.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima o kamatnom riziku izveštava Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, u skladu sa Procedurom Upravljanje kamatnim rizikom.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima kao i Služba za upravljanje likvidnošću o deviznom riziku izveštava Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, u skladu sa Procedurom Upravljanje deviznim rizikom.

Eksterno izveštavanje o upravljanju kamatnim i deviznim rizikom Banka vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima, Uputstvom Narodne banke Srbije o izveštajima banaka i procedurama za kamatni i devizni rizik.

36.8.4 Merenje tržišnih rizika

36.8.4.1 Merenje kamatnog rizika se vrši u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima na osnovu GAP izveštaja ili izveštaja o neusklađenosti pozicija aktive i pasive koje su izložene promenama kamatnih stopa na tržištu u skladu sa Procedurom Upravljanje kamatnim rizikom. GAP predstavlja razliku između kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive. Rizik kamatne stope meri se veličinom i trajanjem GAP-a. Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima redovno prati kamatni rizik,

tj. uskladenost kamatno osetljive aktive i pasive, otvorene pozicije prema rokovima ponovnog formiranja kamatne stope, projektuje uticaj promene kamatnih stopa na tržištu na neto prihode od kamate, izrađuje scenario za slučaj većih poremećaja na tržištu i određuje limite za izloženost Banke kamatnom riziku.

Pregled kamatonosnih pozicija prema periodima ponovnog utvrđivanja cena

	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	1 do 5 godine	Preko 5 godine	Nekamatonosno
Aktiva	9.401.273	2.455.860	725.807	514.854	883.072	737.897	3.065.935
Pasiva	8.563.442	2.996.970	442.545	307.925	318.619	0	5.155.197
GAP	837.849	-541.111	283.262	206.929	564.453	737.879	-2.089.262
Kumul. GAP	837.849	296.738	580.001	786.930	1.351.383	2.089.262	0

Sve obaveze čiji je krajnji rok dospeća preko 5 godina ugovorene su po varijabilnim stopama koje se menjaju mesečno ili tromesečno, pa su ove obaveze u prethodnoj tabeli i ušle u rokove do 1 mesec i od 1 do 3 meseca.

U okviru Službe za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima takode se prate prosečne kamatne stope na plasmane i to pojedinačno po pojedinim vrstama plasmana, kao i cene koštanja sredstava pojedinačno po pojedinim izvorima.

Pregled prosečnih kamatnih stopa i cena koštanja

Rb	Vrsta plasmana/depozita	Kamatna stopa/cena koštanja		% povećanja/smanjenja
		2007	2008	
I				
	Kreditni pravim licima i preduznicima			
1	Kreditni iz pot. Banke – dinarski	19,39	18,69	-3,61
2	Kreditni iz pot. Banke – din. sa val. klauz.	8,88	9,06	2,03
3	Kreditni iz pot. Banke – devizni	8,35	9,27	11,02
4	Kreditni iz sr. EBRD (devizni ili sa v. kl.)	13,04	13,04	0
5	Kreditni iz sr. FRK (devizni ili sa v. kl.)	8,77	9,12	3,99
6	Kreditni iz sr. EFSE (devizni ili sa v. kl.)	12,90	11,42	-11,47
7	Kreditni iz sr. EIB (devizni ili sa v. kl.)	-	6,92	-
8	Kreditni iz sr. KFW (devizni ili sa v. kl.)	-	9,52	-
9	Kreditni bankama	10,18	12,42	22%
II	Kreditni stanovništvu			
10	Dinarski sa val. kl. - stambeni	6,85	6,81	-0,6
11	Dinarski sa val. klauzulom - ostali	12,81	11,15	-12,96
12	Dinarski kreditni iz potencijala Banke	24,25	19,75	-18,56
III	Depoziti i primljeni kreditni			
1	Dinarski depoziti pravnih i fizičkih lica	1,73	5,61	224,28
2	Devizni depoziti pravnih i fizičkih lica	4,05	3,94	-2,72
3	Dev. depozit NBS FRK (donacija EAR)	5,79	6,77	16,93
4	Sredstva EBRD	14,02	15,46	10,27
5	Sredstva EFSE	10,00	10,35	3,5
6	Sredstva EIB	-	3,92	-
7	Sredstva KFW	-	5,15	-

Cena koštanja dinarskih depozita pravnih i fizičkih lica značajno je veća u 2008. godini zbog značajnog rasta cene pribavljanja sredstava od profesionalnih investitora, što je posledica velike tražnje dinarskih sredstava na tržištu novca.

36.8.4.2 Merenje deviznog rizika se vrši u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima i Službi za upravljanje likvidnošću na osnovu pokazatelja deviznog rizika kao odnosa ukupne otvorene devizne pozicije i kapitala Banke, a prema Odluci Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima i Proceduri Upravljanje deviznim rizikom. Obzirom da se Odlukama Narodne banke Srbije u toku 2008.godine menjao iznos maksimalne dozvoljene otvorene devizne pozicije Banke, to se i raspon pokazatelja za određene kategorije rizika menjao. Naime, do 30.06.2008. godine maksimalna dozvoljena otvorena devizna pozicija Banke iznosila je 30% kapitala Banke, a počev od 01.07.2008. godine ovaj limit je smanjen na 20% kapitala Banke.

Ostvarene vrednosti pokazatelja deviznog rizika u toku 2007. i 2008. godine

Pokazatelj deviznog rizika	2008. god.	2007. god.
31.12.	3,54	11,86
Prosek za period	8,69	21,7
Maksimalan za period	24,41	30,51
Minimalan za period	1,68	5,27

U toku 2008. godine pokazatelj deviznog rizika bio je niži po svim prikazanim aspektima u odnosu na 2007. godinu. Maksimalna vrednost pokazatelja zabeležena je u martu mesecu i posledica je smanjenja obaveza po depozitima.

Nivo rizika po osnovu pokazatelja deviznog rizika u toku 2007. i 2008. godine

Kategorij a rizika	Raspon pokazatelj a od 01.01.08-30 .06.08	Broj dana od 01.01.08 -30.06.0 8	Raspon pokazatelj a od 01.07.08-31 .12.08	Broj dana od 01.07.08 -31.12.0 8	Uk. broj dana u kategorij i u toku 2008. god.	Uk. broj dana u kategorij i u toku 2007. god.
nizak	<22%	116	<12%	125	241	115
srednji	22%-28%	6	12%-18%	7	13	137
visok	28%-30%	-	18%-20%	-	-	1
kritičan	>30%	-	>20%	-	-	1

U toku 2008. godine pokazatelj deviznog rizika se pretežno kretao u kategoriji niskog rizika (241 dan) dok je svega 13 dana bio u kategoriji srednjeg rizika. U toku 2008. godine nije zabeležen visok i kritičan nivo rizika.

U skladu sa odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke vršeno je redovno izveštavanje o kategoriji rizika kojoj je Banka izložena i to u zavisnosti od ostvarene visine pokazatelja deviznog rizika.

36.8.4.3 Merenje rizika promene cena hartija od vrednosti vrši se u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima kroz procenu buduće promene vrednosti portfolia HOV Banke. Procena promene vrednosti portfolia HOV vrši se na osnovu procene budućih kretanja Indexa Belexline, čije se kretanje prati istorijski i na osnovu toga formira baza podataka. Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom jednom mesečno o rezultatima dobijenim merenjem rizika promene cena HOV.

Za upravljanje portfoliom HOV Upravni odbor Čačanske banke usvojio je Politiku upravljanja portfoliom hartija od vrednosti.

Vrednost portfolia Banke na dan 31.12.07. i 31.12.08. (u 000 RSD)

	31.12.2008.god.		31.12.2007. god.	
	Tržišna vrednost	Nabavna vrednost	Tržišna vrednost	Nabavna vrednost
Akcije banaka	14.649	66.379	70.444	68.559
Akcije osiguravajućih društava	69	118	275	277
Akcije drugih preduzeća	4.472	14.912	13.758	14.197
Obveznice stare devizne štednje	-	-	588	594
Ukupno	19.190	81.409	85.066	83.627

U vrednosti portfolija hartija kojima Banka trguje dominiraju akcije banaka. Od početka godine vrednost portfolija HOV beleži pad od 76,43%. 2008. godinu karakteriše kriza na svetskim berzama koja se prenela i na naše tržište. Povlačenje inostranog kapitala naročito poslednjeg kvartala 2008.god. izaziva neravnotežu u odnosu ponude i tražnje, jer domaća tražnja nije dovoljno jaka da održi ravnotežu cena. Na likvidnost tržišta dodatno utiče i nestabilnost na deviznom tržištu što je uticalo na veću uzdržanost stranih investitora. Došlo je do značajnog pada svih berzanskih indeksa, naročito u oktobru, koje je praćeno svakodnevnim smanjenjem prometa na berzi. Indeks najlikvidnijih hartija na Beogradskoj berzi, BELEX15, od početka 2008. godine, beleži pad od 75,31%, dok indeks BELEX line, u istom periodu, beleži pad od 68,50%.

36.8.5 Operativni rizik

36.8.5.1 Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik isključuje reputacioni i strateški rizik, ali uključuje zakonski (pravni) rizik.

36.8.5.2 Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika uz prihvatljivi nivo izloženosti operativnom riziku.

Banka upravlja operativnim rizikom na nivou pojedinačnog organizacionog dela i na nivou Banke.

Pod upravljanjem operativnim rizikom podrazumeva se identifikacija, merenje, kontrola i praćenje operativnih rizika.

36.8.5.3 Za upravljanje operativnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji usvaja politiku upravljanja operativnim rizikom i procedure za upravljanje operativnim rizikom,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu politiku i procedure
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke operativnom riziku i predlaže odgovarajuće mere.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima identifikuje, meri i prati operativni rizik kako na nivou pojedinačnog organizacionog dela, tako i na nivou Banke. Svi zaposleni su odgovorni za nastanak operativnog rizika i, shodno svojim ovlašćenjima i odgovornostima, nadležni za upravljanje operativnim rizikom.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o događajima operativnog rizika.

U slučaju internog izveštavanja izveštaje o utvrđenom operativnom riziku zaposleni dostavljaju Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima, koja o stanju operativnog rizika izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i Upravni odbor, u skladu sa Procedurom Upravljanje operativnim rizikom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor i Upravni odbor razmatraju izveštaje o adekvatnosti upravljanja operativnim rizikom i predlažu mere za njegovo umanjenje ili eliminisanje.

Eksterno izveštavanje o upravljanju operativnim rizikom Banka vrši saglasno Odluci Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

36.8.5.4 Izloženost operativnom riziku meri se u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima kroz identifikaciju operativnog rizika, evidenciju i analizu baze podataka, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima i Procedurom Upravljanje operativnim rizikom.

U postupku identifikacije operativnog rizika, Banka identifikuje uzroke nastanka rizika i to po sledećim grupama:

- Interne prevare,
- Eksterne prevare,
- Odnos prema zaposlenima i bezbednost na radnom mestu,
- Klijenti, proizvodi i poslovna praksa,
- Štete na stalnoj imovini,
- Prekid u poslovanju i pad sistema,
- Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima.

Kategorije događaja Banka prati po sledećim poslovima, odnosno linijama poslovanja:

- finansiranje privrede,
- trgovina i prodaja,
- poslovi sa stanovništvom,
- komercijalno bankarstvo,
- plaćanja i obračun,
- agencijske usluge,
- usluge upravljanja imovinom,
- brokerske usluge stanovništvu.

Proces evidencije operativnog rizika obuhvata:

- Prikupljanje podataka o nastanku operativnog rizika,
- Analizu prikupljenih podataka i unos u bazu operativnih rizika,
- Izveštavanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršnog odbora i Upravnog odbora.

Gubici po operativnim rizicima svrstavaju se u sledeće kategorije rizika:

- Prema finansijskom uticaju
 - Nizak -- od 50 EUR do 0,01% kapitala Banke,
 - Srednji -- od 0,01% do 0,2% kapitala Banke,

- Visok – od 0,2% do 1,0% kapitala Banke i
- Kritičan – preko 1,0% kapitala Banke.

- Prema broju događaja iste vrste u toku kalendarske godine

- Nizak – od 0 do 20,
- Srednji – od 21 do 40,
- Visok – od 41 do 60 i
- Kritičan – preko 61.

Ukoliko su rizici u različitim kategorijama prema finansijskom uticaju i broju događaja, konačan nivo rizika određuje se prema višoj kategoriji rizika.

Izloženost Banke riziku po osnovu događaja operativnog rizika u toku 2007. i 2008. godine

	Br. događaja	Bruto gubitak (u EUR)	Neto gubitak (u EUR)	Neto gubitak (u RSD)*	Kapital Banke na dan 31.12. (u 000 RSD)	%neto gubitka u odnosu na kapital Banke
2008.	74	117.355	24.865	2.203.042	4.810.191	0,05%
2007.	84	121.434	10.767	853.118	3.089.972	0,03%

* Neto gubitak u RSD dobijen je preračunavanjem neto gubitka u EUR po srednjem kursu koji je važio na dan 31.12.2008. godine

U toku 2008 godine zabeleženo je 84 događaja operativnog rizika. Gledano prema visini finansijskog uticaja od ukupnog broja događaja četiri se nalaze u kategoriji srednjeg rizika jer iznos gubitka po osnovu ovih događaja prelazi 0,01% kapitala Banke, dok se ostali događaji nalaze u kategoriji niskog rizika obzirom na visinu njihovog finasijskog uticaja na kapital i poslovni rezultat Banke. Prema broju događaja iste vrste zabeležen je visok rizik kod događaja vezanih za izvršavanje transakcija, isporuke i upravljanje procesima u Banci, tj. kod poslova vezanih za unos podataka, obzirom da je zabeleženo 57 događaja ove vrste. Tokom redovne godišnje ankete o mogućim događajima operativnog rizika prijavljeno je sedam mogućih događaja operativnog rizika.

U skladu sa procedurom Upravljanje operativnim rizikom, Banka je za **pokriće gubitaka po osnovu operativnog rizika obračunala 21.157 hiljada dinara rezervi**. Ove rezerve formiraće se u okviru rezervi za opšte bankarske rizike koje su izdvojene iz dobiti ranijih godina u iznosu od 103.807 hiljada dinara, koje služe za pokriće gubitaka po osnovu kreditnog i drugih rizika (rizik zemlje, operativni rizik).

S obzirom da je Odlukom NBS o privremenim merama za očuvanje finansijske stabilnosti u Republici Srbiji privremeno ukinuta obaveza izdvajanja rezerve za opšte bankarske rizike, kao i s obzirom da Banka za 2008. godinu ne vrši izdvajanja rezervi po osnovu rizika zemlje jer su sva ulaganja u zemljama niske kategorije rizika, nije potrebno dodatno izdvajanje rezervi po osnovu operativnog rizika. Preostali deo rezervi za opšte bankarske rizike u iznosu od 82.650 hiljada dinara služiće za pokriće gubitaka po osnovu kreditnog, operativnog i drugih rizika koji mogu nastati u slučaju naglog rasta bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju i pojačane izloženosti Banke različitim vrstama rizika, a u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije i internim procedurama

U toku 2008. godine vršeno je eksterno i interno izveštavanje o događajima operativnog rizika u skladu sa odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

36.8.6 Rizik izloženosti

36.8.6.1 Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica predstavlja zbir bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki koje se odnose na to lice ili grupu povezanih lica (kredit, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, vlasnički ulozi i učešća, izdate garancije i avali i sl.).

Pod zbirom svih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki podrazumeva se zbir neto knjigovodstvenih vrednosti bilansnih potraživanja, knjigovodstvenih vrednosti vanbilansnih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i pomnoženih faktorima kreditne konverzije, kao i iznosa ukupnih troškova zamene derivata kojima se trguje na berzanskom tržištu.

36.8.6.2 Cilj upravljanja rizikom izloženosti je minimiziranje gubitaka po osnovu izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i održavanje nivoa izloženosti na prihvatljivom nivou.

36.8.6.3 Za upravljanje rizikom izloženosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji usvaja Procedure za upravljanje rizikom izloženosti i donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica u iznosu preko 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom u iznosu preko 300.000 evra,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojene procedure i donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica do iznosa od 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom do iznosa od 300.000 evra,
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i predlaže odgovarajuće mere.

Služba za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima zadužena je za operativno sprovođenje Procedure Upravljanje rizikom izloženosti i izveštavanje rukovodstva Banke. Uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja Upravnog odbora, Izvršnog odbora kao i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, omogućava se blagovremeno i adekvatno upravljanje rizikom izloženosti. Pored internog, Banka vrši i eksterno izveštavanje o riziku izloženosti. Načini i nivoi eksternog i internog izveštavanja definisani su odlukama Narodne banke Srbije i procedurama, kojih se Banka u svom poslovanju pridržava.

36.8.6.4 Merenje rizika izloženosti vrši se u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima na osnovu izrade izveštaja propisanih odgovarajućim odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

Pri merenju rizika izloženosti prate se:

- Izloženost prema licu/grupi povezanih lica,
- Velike i potencijalno velike izloženosti
- Izloženost prema licima/grupi povezanih lica povezanih sa Bankom
- Zbir svih velikih izloženosti uključujući i izloženost prema povezanim licima.

Ukupna izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licu povezanom sa Bankom praćena je prilikom analize svakog kreditnog zahteva. Izveštaj o izloženostima sedmićno je razmatran na sednici Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

36.8.6.4.1 Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica i velike izloženosti Banke

Izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke. Procedurom Banke Upravljanje rizikom izloženosti definisane su sledeće kategorije rizika za izloženost lica/grupe povezanih lica prema Banci:

- Nizak rizik – do 8% kapitala Banke
- Srednji rizik – od 8% do 18% kapitala Banke
- Visok rizik – od 18% do 25% kapitala Banke i
- Kritičan rizik – preko 25% kapitala Banke

Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je izloženost koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke. Takođe se analiziraju i prate i potencijalno velike izloženosti u koje spadaju izloženosti od 8% do 10% kapitala Banke.

Rizik izloženosti prema grupi povezanih lica/pojedinačnim klijentima privrede na dan 31.12.2008.

Kategorija rizika	Raspon pokazatelja izloženosti	Broj klijenata	
		Prema bruto izloženosti	Prema neto izloženosti
nizak	< 8%	1533	1470
srednji	8% - 18%	8	6
visok	18% - 25%	-	-
kritičan	>25%	-	-

U prethodnom pregledu prikazane su sve grupe povezanih lica/pojedinačni klijenti privrede prema kojima je Banka izložena preko 0,01% kapitala. Po bruto izloženosti najveći broj grupa povezanih lica/klijenata privrede se nalazio u kategoriji niskog rizika (1533). Gledano prema neto izloženosti, broj grupa povezanih lica/klijenata privrede u kategoriji niskog rizika je 1470.

Sa stanovišta rizika izloženosti tokom 2008. godini najveći broj klijenata se nalazio u kategoriji niskog rizika.

U toku 2008. godine u kategoriji visokog rizika izloženosti više puta se nalazila grupa «Farmakom» (gledano u bruto iznosu), a u kategoriji srednjeg rizika pojavljivalo se ukupno 18 klijenata.

Najveći broj klijenata koji su pripadali kategoriji srednjeg rizika izloženosti bio je u junu 2008. godine, ukupno 14.

Za sve klijente prema kojima je izloženost Banke bila veća od 10%, odnosno 20% kapitala Banke, obezbeđena je prethodna saglasnost Upravnog odbora Banke.

Pregled bruto izloženosti većih od 8% kapitala Banke

Dužnik*	Bruto izloženost (u 000 RSD)	% kapitala	Uk. Potenc. Velike izloženosti	Uk. Velike izloženosti
Farmakom	682.153	14,18%		49,93%
Metal Sistemi	642.203	13,35%		
Mašinar	540.400	11,23%		
Amiga	537.133	11,17%		
Inter-kop	477.267	9,92%	37,96%	
Autočačak	475.109	9,88%		
Kolubara	438.219	9,11%		
Metalka	435.477	9,05%		

U kategoriji srednjeg rizika (od 8% do 18% kapitala Banke), ako se gleda prema učešću bruto izloženosti u kapitalu Banke na dan 31.12.2008. godine nalazi se osam dužnika i to: «Farmakom», «Metal sistem», «Amiga», «Mašinar», «Inter kop», «Auto Čačak», «Kolubara» i «Metalka». Pri tom grupe «Farmakom», «Metal sistemi», «Amiga» i «Mašinar» pripadaju grupi velikih izloženosti dok ostale spadaju u kategoriju potencijalno velikih izloženosti Banke.

Pregled neto izloženosti većih od 8% kapitala Banke

Dužnik*	Neto izloženost (U 000 RSD)	% kapitala	Uk. Potenc. Velike izloženosti	Uk. Velike izloženosti
Farmakom	678.646	14,11%		37,69%
Metal Sistemi	622.249	12,94%		
Amiga	511.995	10,64%		
Mašinar	456.760	9,50%	26,93%	
Metalka	434.915	9,04%		
Inter-kop	403.604	8,39%		

*U koloni «Dužnik» navedeni su nazivi za grupe povezanih lica čija izloženost prelazi 8% kapitala Banke

Ako se analizira učešće neto izloženosti u kapitalu Banke, što je u skladu sa regulativom NBS, u kategoriji srednjeg rizika na dan 31.12.2008. godine nalazi se šest dužnika i to: «Farmakom», «Metal sistemi», «Amiga», «Mašinar», «Metalka» i «Inter kop». Analizirajući prema neto principu u velike izloženosti spadaju «Farmakom», «Metal sistemi» i «Amiga», dok su preostale navedene grupe u kategoriji potencijalno velikih izloženosti.

36.8.6.4.2 Izloženost Banke prema licima/grupi povezanih lica povezanih sa Bankom

U lica povezana sa Bankom shodno Zakonu o bankama spadaju:

- Članovi bankarske grupe u kojoj je Banka,
- Članovi upravnog i izvršnog odbora Banke, članovi organa upravljanja i rukovođenja člana bankarske grupe u kojoj je Banka, zaposleni u Banci, kao i članovi porodice ovih lica,
- Lica sa učešćem u Banci i u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodica ovih lica,
- Pravna lica u kojima lica iz prethodne dve tačke imaju kontrolno učešće

Izloženost Banke prema svim licima povezanim sa Bankom ne sme preći 20% kapitala. Izloženost Banke prema jednom licu povezanim sa njom ne sme preći 5% kapitala.

Kategorije rizika za izloženost prema licima poveznim sa Bankom su:

- Nizak rizik – do 12% kapitala
- Srednji rizik – od 12% do 17% kapitala
- Visok rizik – od 17% do 20% kapitala
- Kritičan rizik – preko 20% kapitala

Rizik izloženosti prema licima povezanim sa Bankom tokom 2008. godine nalazio se u kategoriji niskog rizika. Na dan 31.12.2008. godine ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom iznosi 350.880 hiljada dinara bruto, odnosno 7,29% kapitala Banke ili 275.732 hiljade dinara neto, odnosno 5,73% kapitala Banke. Istovremeno, najveća bruto izloženost Banke prema jednom licu ili grupi lica povezanih sa Bankom na dan 31.12.2008. godine iznosi 40.453 hiljade dinara bruto ili 0,84% kapitala Banke tj. 39.858 hiljada dinara neto (0,83% kapitala Banke) i nalazi se u kategoriji prihvatljivog rizika (do 5% kapitala).

36.8.6.4.3 Zbir svih velikih izloženosti uključujući i izloženost prema licima povezanim sa Bankom ne sme preći 400% kapitala Banke. Kategorije rizika za ovu izloženost su:

- Nizak rizik – do 200% kapitala
- Srednji rizik – od 200% do 350% kapitala
- Visok rizik – od 350% do 400% kapitala
- Kritičan rizik – preko 400% kapitala

Zbir svih velikih izloženosti i izloženost prema licima povezanim sa Bankom na dan 31.12.2008. god.

	Bruto izloženost		Neto izloženost	
	U 000 RSD	% kapitala Banke	U 000 RSD	% kapitala Banke
Velike izloženosti	2.401.889	49,93%	1.812.890	37,69%
Lica povezana sa Bankom	350.880	7,29%	275.732	5,73%
Ukupno	2.752.769	57,22%	2.088.622	43,42%

Zbir velikih izloženosti Banke na dan 31.12.2008. godine iznosi 2.752.769 hiljada dinara bruto i nalazi se u kategoriji niskog rizika (do 200% kapitala) sa učešćem od 57,22% kapitala Banke, odnosno 2.088.622 hiljada dinara neto ili 43,42% kapitala Banke.

36.8.7 Rizik ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru i u osnovna sredstva

36.8.7.1 Pod ulaganjima u druga pravna lica podrazumevaju se ulaganja kojima Banka stiče udelo ili akcije pravnih lica koja nisu u finansijskom sektoru. Ovim ulaganjima ne smatra se sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

36.8.7.1 Cilj upravljanja rizikom ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru i u osnovna sredstva je minimiziranje gubitaka po osnovu izloženosti Banke po ovim kategorijama i održavanje nivoa ulaganja na prihvatljivom nivou.

36.8.7.2 Za upravljanje rizikom ulaganja u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji usvaja Procedure za upravljanje rizikom ulaganja i donosi odluke o pojedinačnim ulaganjima u osnovna sredstva u iznosu preko 10 miliona dinara
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojene procedure i donosi odluke o ulaganjima u osnovna sredstva u iznosu do 10 miliona dinara
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost ulaganja Banke i predlaže odgovarajuće mere.

Rizik ulaganja Banke identifikuje se mesečno prilikom izrade mesečnog izveštaja o rizicima u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima, a na osnovu podataka o ulaganjima koje dostavlja Sektor za planiranje i računovodstvo.

36.8.7.1 Merenje rizika

Visina ulaganja u druga pravna lica se stalno meri u skladu sa procedurom Upravljanje rizikom ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i rizik tih ulaganja u odnosu na kapital Banke se definiše kao:

- Nizak – do 6%
- Srednji – od 6% do 9%
- Visok – od 9% do 10% i
- Kritičan – preko 10%

Ukupan nivo ulaganja u osnovna sredstva i ulaganja Banke u pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru u odnosu na kapital Banke definisan je kao:

- Nizak – do 45%
- Srednji – od 45% do 55%
- Visok – od 55% do 60% i
- Kritičan – preko 60%

U toku 2008. godine kao i na dan 31.12. Banka se nalazila u kategoriji niskog rizika po osnovu ulaganja u osnovna sredstva i pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru.

U periodu od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine nije bilo ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru. Povećanje ulaganja u iznosu od 3.859 hiljada RSD se odnose na CHIP CARD a.d. Beograd i ostvareno je u septembru 2008. godine, kada je u CRHOV upisana II emisija akcija ovog izdavaoca, a na osnovu Odluke o povećanju osnovnog kapitala raspodelom neraspoređenog dobitka. Na dan 31.12.2008. godine ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru u iznosu od 8.061 hiljadu RSD predstavljaju 0,17% kapitala Banke i nalaze se u kategoriji niskog rizika.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica nefinansijskog sektora i u osnovna sredstva je na dan 31.12.2008. godine u kategoriji niskog rizika, sa učešćem od 16,26% u kapitalu Banke

36.8.8 Rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kojem je Banka izložena

36.8.8.1 Rizik zemlje je rizik mogućnosti pojave negativnih efekata na poslovni i finansijski rezultat i kapital Banke koji bi mogli nastati zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od nerezidenata usled razloga koji su posledica političkih, ekonomskih, socijalnih ili drugih prilika u zemlji njegovog porekla.

36.8.8.2 Cilj upravljanja rizikom zemlje je minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usled nemogućnosti Banke da naplati potraživanja iz inostranstva.

36.8.8.3 Za upravljanje rizikom zemlje u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji usvaja Procedure za upravljanje rizikom zemlje,
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojene procedure,
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost riziku zemlje i predlaže odgovarajuće mere.

36.8.8.4 Merenje rizika zemlje vrši se u Službi za upravljanje tržišnim, operativnim i drugim rizicima gde se rizik zemlje identifikuje mesečno prilikom izrade mesečnog izveštaja o rizicima. Banka je izložena riziku zemlje obzirom na posedovanje deviznih sredstava koja se drže na računima kod banaka drugih zemalja.

U skladu sa procedurom Upravljanje rizikom zemlje i tabelom klasifikovanja zemalja prema riziku zemlje (Metodologija OECD), kao rizična zemlja porekla klijenata sa kojima je Banka imala poslovnu saradnju u prva tri kvartala 2008. godine identifikovana je Rusija (klasifikacija 3-srednji rizik). Ovo je zemlja porekla korespodentske Euro axis banke iz Moskve.

U decembru 2008. godine, zatvoren je račun u Euroaxis banci, tako da Čačanska banka na dan 31.12.2008. godine ima otvorene račune kod 7 korespodentskih banaka u Nemačkoj, Sloveniji, Italiji i SAD, koje su shodno Metodologiji OECD-a klasifikovane kao nisko rizične zemlje.

Stanje deviznih računa kod inobanaka na dan 31.12.2008. god

Zemlja porekla	Nemačka			Slovenija		Italija	SAD
	Commerz Bank Frankfurt	Dresdner Bank Frankfurt	Deutsche Bank Frankfurt	A Banka Ljubljana	Faktor Banka Ljubljana	NLB banka Trieste	Deutsche bank New York
Iznos u 000 RSD	374.119	56.674	187.817	1.870	8.672	1.868	6.290
Kategorija rizika zemlje	NIZAK			NIZAK		NIZAK	NIZAK
Ukupno za zemlju	618.610			10.542		1.868	6.290

36.8.9 Rizik za životnu sredinu

Upravljanje rizikom za životnu sredinu predstavlja identifikaciju, procenu i kontrolu rizika koji mogu prouzrokovati ugrožavanje životne sredine. Prilikom obrade svakog zahteva klijenta vršena je kategorizacija rizika za životnu sredinu na osnovu osnovne delatnosti klijenta i predmeta finansiranja. Ukoliko je za određenu kategoriju rizika, Procedurom Upravljanje rizikom za životnu sredinu to propisano, vršeno je dalje preispitivanje uticaja na životnu sredinu pre donošenja odluke od strane nadležnog Kreditnog odbora.

Ako je klijent, odnosno predmet finansiranja, u skladu sa procedurom, svrstan u više kategorije rizika, vršeno je popunjavanje obrasca «Sveobuhvatna analiza stanja životne sredine», ili izrada «Analize uticaja na životnu sredinu», prema priložima procedure.

36.8.10 Rizik usklađenosti poslovanja Banke

Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca je u 2008. godini vršila kontrolu poslova u Banci koji su sa aspekta rizika usklađenosti ocenjeni kao visoko rizični za poslovanje Banke u slučaju neusaglašenosti sa zakonima, propisima i procedurama. Kontrola usklađenosti poslova vršena je na bazi slobodno izabranog uzorka i obuhvatila je: poslove sprečavanja pranja novca, poslove «upoznaj svog klijenta», kontrolu realizacije planova i programa obuke, kontrolu postupanja Banke po prigovorima klijenata i izveštavanja NB Srbije, poslovanje sa povezanim licima Banke, uvođenje novih bankarskih proizvoda, procenu rizika i bezbednosti na radnom mestu, fizičko-tehničko obezbeđenje.

Pored Planom predviđenih kontrola, Služba je pratila izmene zakonskih propisa i obavestavala rukovodioce organizacionih delova na obavezu usklađivanja procedura i uputstava sa istim. Služba je pratila da li su svi organizacioni delovi doneli procedure/uputstva, odnosno da li su svi poslovi Banke obuhvaćeni odgovarajućim procedurama/uputstvima i kontrolisala njihovu usklađenost sa propisima.

Posebnu pažnju Služba je posvetila kontroli procedura za upravljanje rizicima. U skladu sa novim odlukama NBS izrađene su politike i revidirane postojeće procedure kojima je definisano upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Krajem juna 2008. godine Upravni odbor Banke usvojio je nove politike upravljanja rizicima.

Stručne službe Banke sačinile su Proceduru «Utvrđivanje adekvatnosti kapitala i izračunavanje minimalnih kapitalnih zahteva», Uputstvo Praćenje izloženosti Banke po osnovu finansijskih instrumenata u okviru Knjige trgovanja i Uputstvo «Klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki» i dopunile i usaglasile sa zakonskim propisima sledeće procedure:

- Upravljanje kreditnim rizikom,
- Upravljanje kamatnim rizikom,
- Upravljanje rizikom likvidnosti,
- Upravljanje deviznim rizikom,
- Upravljanje rizikom izloženosti,
- Upravljanje rizikom ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva i
- Upravljanje operativnim rizikom.

Ovim procedurama propisane su aktivnosti identifikovanja, merenja, procene, praćenja i upravljanja rizicima Banke, a u cilju očuvanja kapitala i finansijske stabilnosti Banke.

37. ANALIZA ROČNOSTI SREDSTAVA I OBAVEZA

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikad u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različitih vrsta. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Rukovodstvo Banke procenjuje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja.

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

	U hiljadama dinara				
	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Ukupno
AKTIVA					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.346.636	-	-	-	2.346.636
Opozivi depoziti i krediti	2.198.462	-	-	-	2.198.462
Potraživanja za kamatu i naknadu	150.585	-	-	-	150.585
Dati krediti i depoziti	877.735	1.394.546	3.708.447	5.984.837	11.965.565
Hartije od vrednosti	38.851	81.444	108.259	-	228.554
Udele (učešća)	-	-	-	10.336	10.336
Ostali plasmani	16.037	-	-	14.417	34.011
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	774.400	774.400
Odložena poreska sredstva	14.545	-	-	-	14.545
Ostala sredstva	61.604	-	-	-	61.604
Ukupna aktiva	5.704.455	1.476.744	3.819.509	6.783.990	17.784.698
PASIVA					
Transakcioni depoziti	2.396.451	-	-	-	2.396.451
Ostali depoziti	3.470.962	1.750.995	879.907	1.412.515	7.514.379
Primljeni krediti	478.740	132.902	-	1.263.158	1.874.800
Obaveze po osnovu kamatu i naknadu	39.876	-	-	-	39.876
Rezervisanja	21.967	-	-	-	21.967
Obaveze za poreze	4.377	-	-	-	4.377
Ostale obaveze	107.755	-	-	1.949.222	2.056.977
Kapital	-	-	-	3.875.871	3.875.871
Ukupna pasiva	6.520.128	1.883.897	879.907	8.500.766	17.784.698
Ročna neusklađenost:					
- 31. decembar 2008. godine	(815.673)	(407.153)	2.939.602	(1.716.776)	-
- 31. decembar 2007. godine	755.048	166.900	1.376.658	(2.298.606)	-

Bilansne pozicije sa neodređenim periodom ročnosti svrstane su u kategoriju ročnosti preko 1 godine.

38. PREGLED RIZIKA OD PROMENA KAMATNIH STOPA

	Kamatonosna aktiva	Nekamatonosna aktiva	Ukupno
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.262.699	1.083.937	2.346.636
Opozivi depoziti i krediti	1.261.571	936.891	2.198.462
Potraživanja za kamatu i naknadu	150.585	-	150.585
Dati krediti i depoziti	11.962.021	3.544	11.965.565
Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje	209.364	19.190	228.554
Udeli (učešća)	-	10.336	10.336
Ostali plasmani	34.011	-	34.011
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	774.400	774.400
Odložena poreska sredstva	-	14.545	14.545
Ostala sredstva	3.324	58.280	61.604
Ukupna aktiva	14.883.575	2.901.123	17.784.698
PASIVA			
Transakcioni depoziti	1.432.044	964.407	2.396.451
Ostali depoziti	7.514.379	-	7.514.379
Primljeni krediti	1.874.800	-	1.874.800
Obaveze po osnovu kamata i naknada	39.876	-	39.876
Rezervisanja	-	21.967	21.967
Obaveze za poreze	-	4.377	4.377
Ostale obaveze	1.949.222	107.755	2.056.977
Ukupan kapital	-	3.875.871	3.875.871
Ukupna pasiva	12.810.321	4.974.377	17.784.698
Neto izloženost riziku od promena kamatnih stopa			
- 31. decembar 2008. godine	2.073.254	-2.073.254	-
- 31. decembar 2007. godine	3.839.581	-3.839.581	-

39. DEVIZNI PODBILANS

	USD	EUR	Ostale valute	Devizni podbilans	U hiljadama dinara	
					Dinarski podbilans	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i ekvivalenti	21.112	793.168	89.286	903.566	1.443.069	2.346.635
Opozivi depoziti i krediti	59.419	1.202.152	-	1.261.571	936.891	2.198.462
Potraživanja za kamatu i naknadu	296	4.597	-	4.893	145.694	150.587
Dati krediti i depoziti	27.728	622.781	-	650.509	11.315.056	11.965.565
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	228.554	228.554
Udeli (učešća)	-	-	-	-	10.336	10.336
Ostali plasmani	-	9.945	-	9.945	24.066	34.011
Osnovna sredstva i invest. nekretnine	-	-	-	-	774.400	774.400
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	14.545	14.545
Ostala sredstva	45	11.071	1	11.117	50.485	61.602
Ukupna aktiva	108.600	2.643.714	89.287	2.841.601	14.943.096	17.784.697
PASIVA						
Transakcioni depoziti	25.912	423.155	3.934	453.001	1.943.450	2.396.451
Ostali depoziti i krediti	478.566	3.463.400	26.308	3.968.274	3.546.105	7.514.379
Primljeni krediti	-	1.271.247	-	1.271.247	603.553	1.874.800
Obaveze po osnovu kamata i naknada	46	13	-	59	39.817	39.876
Rezervisanja	-	-	-	-	21.967	21.967
Obaveze za poreze	-	-	-	-	4.377	4.377
Ostale obaveze	745	2.020.078	10	2.020.833	36.143	2.056.976
Kapital	-	-	-	-	3.875.871	3.875.871
Ukupna pasiva	505.269	7.177.893	30.252	7.713.414	10.071.283	17.784.697
Neto devizna pozicija						
- 31. decembar 2008. godine	(396.669)	(4.534.179)	59.035	(4.871.813)	(4.871.813)	-
- 31. decembar 2007. godine	(12.333)	418.476	137.085	543.228	(543.228)	-

*Na poziciji Dati krediti i depoziti izraženi u EUR, uključena su i potraživanja indeksirana valutnom klauzulom u neto iznosu od 5.308.884 hiljada dinara.

40. DEVIZNI KURS

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na Međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31. decembar <u>2008.</u>	U dinarima 31. decembar <u>2007.</u>
USD	62,9000	53,7267
EUR	88,6010	79,2362
CHF	59,4040	47,8422

U Čačku,
28.02.2009. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje napomena

Zakonski
zastupnik banke

Prilog 1

Pregled pojedinačnih i grupnih ispravki vrednosti

U 000 RSD	Plasmani komitentima		Plasmani bankama		Hartije od vrednosti	
	2008.	2007.	2008.	2007.	2008.	2007.
Knjigovodstvena vrednost						
Pojedinačna ispravka vrednosti						
Kategorija A	4	0	0	0	0	0
Kategorija B	0	0	0	0	0	0
Kategorija V	7.721	1.086	0	0	0	0
Kategorija G	292.319	21.112	0	0	34.500	1.505
Kategorija D	463.069	454.073	3.107	6.000	0	0
Bruto plasmani	763.113	476.271	3.107	6.000	34.500	1.505
Ispravka vrednosti	473.932	364.214	656	6.000	34.500	72
Knjigovodstvena vrednost	289.181	112.057	2.451	0	0	1.433
Grupna ispravka vrednosti						
Kategorija A-V: Nizak rizik	6.436.856	298.230	103.544	0	210.234	0
Kategorija D-F: „Watch list“	101.580	103.179	0	0	0	0
Bruto plasmani	6.538.436	401.409	103.544	0	210.234	0
Ispravka vrednosti	64.930	2.910	954	0	870	0
Knjigovodstvena vrednost	6.473.506	398.499	102.590	0	209.364	0
Dospeli, a neispravljeni plasmani						
Kategorija A-V: Nizak rizik	43.343	129.738	0	8	0	0
Kategorija D-F: „Watch list“	5.043	400	9	0	0	0
Knjigovodstvena vrednost	48.386	130.138	9	8	0	0
Dospeli neispravljeni plasmani sadrže:						
do 30 dana	25.950	65.660	9	8	0	0
30-60 dana	17.522	62.340	0	0	0	0
60-90 dana	3.716	865	0	0	0	0
90-180 dana	0	465	0	0	0	0
preko 180 dana	1.198	508	0	0	0	0
Knjigovodstvena vrednost	48.386	130.138	9	8	0	0
Nedospeli neispravljeni plasmani						
Kategorija A-V: Nizak rizik	4.801.036	6.342.480	0	173.452	19.190	403.108
Kategorija D-F: „Watch list“	346.847	130.416	0	0	0	0
Knjigovodstvena vrednost	5.147.883	6.472.905	0	173.452	19.190	403.108
Ukupna knjigovodstvena vrednost	11.958.956	7.113.539	105.050	173.460	228.554	404.541

Pregled bruto i neto plasmana (bruto plasman umanjen za pojedinačnu ispravku vrednosti)

U 000 RSD	Plasmani komitentima		Plasmani bankama		Hartije od vrednosti	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
31. decembar 2008.						
Kategorija A	4	4	0	0	0	0
Kategorija B	0	0	0	0	0	0
Kategorija V	7.721	4.049	0	0	0	0
Kategorija G	292.319	254.622	0	0	34.500	0
Kategorija D	463.069	30.506	3.107	2.451	0	0
Ukupno	763.113	289.181	3.107	2.451	34.500	0
31. decembar 2007.						
Kategorija A	0	0	0	0	0	0
Kategorija B	0	0	0	0	0	0
Kategorija V	1.086	562	0	0	0	0
Kategorija G	21.112	18.094	0	0	1.505	1.433
Kategorija D	454.073	93.401	6.000	0	0	0
Ukupno	476.271	112.057	6.000	0	1.505	1.433

Pregled tržišnih vrednosti kolaterala uzetih kao obezbeđenje plasmana

U 000 RSD	Plasmani komitentima		Plasmani bankama	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Pojedinačno ispravljani plasmani				
Nekretnine	1.210.987	466.892	0	0
Dužničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Vlasničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0
Grupna ispravka vrednosti				
Nekretnine	12.321.733	16.184	0	0
Dužničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Vlasničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0
Dospeli, a neispravljani plasmani				
Nekretnine	5.155.411	1.676.672	0	0
Dužničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Vlasničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0
Nedospeli neispravljani plasmani				
Nekretnine	16.084.150	8.983.063	0	0
Dužničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Vlasničke hartije od vrednosti	0	0	0	0
Ostalo	0	0	0	0
Ukupno	35.272.336	11.142.811	0	0